Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
6 июнь 1967 й.
СЕШАНБА
№ 130 (284).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

КИРОВЛИКЛАР ОЛДИНДА

Ўзбекистон Коммунал хўжалик министрлиги ва Коммунал-маиший ташкилотлар ходимлари касаба союзлари республика комитетининг биргаликда бўлиб ўтган кенгаши Ўзбекистон пойтахтидаги районлар ўртасида олиб борилган мусобақаларга якун ясади. Пойтахт районлари ўртасида энг яхши ободонлаштирилган районлар учун кўчма Қизил байроқ таъсис этилган эди.

Бу мусобақада пойтахтдаги Киров районининг меҳнаткашлари биринчи ўринни эгаллаганликлари аниқланди. Жюри қарорига биноан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети ҳамда Ўзбекистон касаба союзлари Совети таъсис этган кўчма Қизил байроқни ана шу районга бериш тавсия этилди.

УЧРАШУВ

«Главташкентстрой»-га қарашли 6-трестнинг 19-ётоқхонасида 14 фарзандни тарбиялаб вояга етказган Шоаҳмад ота Шомаҳмудов билан учрашув кечаси бўлиб ўтди.

Шоаҳмад ота кечага тўпланган қурувчиларга ўз оиласидаги турли миллат фарзандларини аҳиллик билан тарбиялаганлиги ҳақида тўлқинланиб сўзлаб берди.

«Главташкентстрой» ишчиси Клара Қамбарова турли шаҳарларда бахтиёр турмуш кечираётган ўғил қизларидан отага келган хатларни йиғилганларга ўқиб берди.

6-трест касаба союз комитетининг раиси Б. Султонов кечага йиғилган бинокорлар номидан отага уй соати совға этди.

Бу кечада турли миллат вакиллари иштирок этди.

Тўқимачилар туҳфаси

Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли тўқимачилар комбинатининг меҳнатсевар коллективи юбилей йилининг беш ойлик планини муддатидан анча илгари бажардилар.

Тўқимачилар май ойида пландан ташқари 26 тонна калава, 99 минг метр ярим тайёр маҳсулот, 40 минг метр газлама, 1156 минг ғалтак ип топширдилар.

Зуфар Назиров, Алексей Семёнов каби коммунистик меҳнат бригадаси зарбдорлари, А. Мақсудова, Н. А. Сарайская, В. И. Солдатова, Е. Ф. Поддубнова, А. Л. Бочарев сингари меҳнат пешқадамлари юбилей йилида пландан ташқари берилаётган маҳсулотга ўзларининг унумли улушларини қўшдилар.

МАКТАБЛАРДА ИМТИҲОНЛАР

Байрамлардагидек ясаниб олган ёшлар мактаб ҳовлисига йиғилганлар. Қувончли дақиқалардан ҳамма ҳаяжонда. Ўн йил давомида олинган билимлар етуклик синовдан ўтмоқда. Бугун алгебра фанидан имтиҳон. Комиссия раиси Г. О. Раҳматиллаева ва унинг аъзолари И. Сохаев, М. Фозилова, А. Хидоятовлар ўқувчиларни билетларни олишга таклиф қиладилар. Биринчи бўлиб билет олган 10 «А» синф ўқувчиси Ғафур Лутфиллаевга учинчи билет тушибди. Ғафур билетдаги саволларга ўтирмасдан жавоб беради. Имтиҳон комиссияси унга «аъло» баҳо қўяди.

Ш. Ғозиева, М. Маҳмудов, Д. Раҳимов, Н. Каримов, С. Абдуллаева, Д. Иброҳимова, Ш. Юсупова каби ўқувчилар етуклик аттестати учун алгебра фанидан ўтказилган давлат имтиҳонида аъло ва яхши баҳолар олдилар.

Тошкентдаги 59-ўрта мактабнинг 10-синфларида алгебра фанидан давлат имтиҳонлари муваффақиятли ўтди. У ўн йил давомида ўқувчилар олган билимларининг етуклигидан далолат берди.

— Ўқувчилар етуклик аттестати учун ўтказилаётган давлат имтиҳонларига пухта тайёргарлик кўрганлар. Буни адабиётдан ёзма, алгебрадан оғзаки имтиҳонлар натижаси кўрсатди, — дейди имтиҳон комиссиясининг раиси, мактаб директори Гандалиб Ориповна Раҳматиллаева. — Мактабимизни 51 ўқувчи битириб чиқади. Уларнинг ҳаммаси етуклик аттестати олади.

Шаҳримизнинг бошқа мактабларида ҳам етуклик аттестати учун имтиҳонлар муваффақият билан ўтмоқда.

ТОШКЕНТ. Навоий кўчасининг бугунги кўриниши.

Х. ҲАИТМУХАМЕДОВ фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Бугун, 1967 йил 5 июнда Исроил Бирлашган Араб Республикасига қарши ҳарбий ҳужум қилиб, шу билан агрессияни бошлаб юборди. БАР қуролли кучлари ўз территориясига бостириб кирган Исроил қўшинларига қарши жанг қилмоқда.

Ҳар икки мамлакатнинг ҳарбий ҳаракатида танк, артиллерия ва авиация қўшилмалари иштирок этмоқда.

Сурия Араб Республикаси БАР томонини олиб, агрессияни қайтаришда унга қуролли ёрдам бермоқда. Иордания Исроил билан уруш ҳолатида эканлигини билдириб, Бирлашган Араб Республикасига қуролли мадад беражагини айтди. Ироқ, Жазоир ва бошқа араб давлатлари ҳам ўз қуролли кучлари ҳамда ресурслари билан БАРни қўллаб қувватлажакларини билдиришди.

Шундай қилиб, Исроил мамлакати ҳукумат бошлиқларининг авантюраси, маълум империалистик доираларининг яширин ва очиқ ҳаракатлари туфайли Яқин Шарқда ҳарбий можаро рўй берди. Ҳамиша Исроилнинг мамлакат сифатида яшаши учун курашаяпмиз деб келган раҳбарлар мамлакатни хавфли йўлга солдилар. Бугунги кунда Исроилнинг ҳукмрон доиралари танлаб олган ақлсиз ва авантюра сиёсати Исроил давлатининг ривожланишига ҳам, унинг давлат сифатида мавжуд бўлишига ҳам путур етказади.

Исроил ҳукумати қўшни араб давлатларига қарши агрессия бошлаб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини, халқаро ҳуқуқнинг элементар нормаларини поймол қилди.

Исроил ҳукумати қандай хавфли ишга қўл ураётганлигини олдиндан билмаганлигини айта олмайди. Исроил ҳукумати агрессив уруш бошлаган тақдирда тинчликсевар давлатлар қандай позицияни эгаллашликларини билмаганлигини айта олмайди.

Исроил ҳукумати урушнинг олдини олиш мумкинлигини билар эди. Совет ҳукумати ва бошқа тинчликсевар давлатлар уни худди шунга даъват этдилар. Аммо у уруш йўлини танлаб олди. Комил ишонч билан айтиш мумкинки, Исроилнинг авантюраси биринчи навбатда унинг ўзига қарши қаратилади.

Агрессия қурбонлари бўлган халқларга ёрдам кўрсатиш, мустамлакачилик зулмидан озод бўлган давлатларга ёрдам бериш сиёсатига содиқ бўлган Совет Иттифоқи Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Ироқ, Жазоир, Иордания ва бошқа араб давлатларини қувватлашга тайёр эканлигини билдириб, улар ўз мустақиллиги ва суверен ҳуқуқлари учун курашларида муваффақиятга эришадилар, деб ишонади.

Исроил томонидан қилинган агрессияни қоралаб, СССР ҳукумати Исроил ҳукуматидан ҳарбий можарони тугатиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган биринчи чора сифатида Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Иордания ва бошқа араб мамлакатларига қарши ҳарбий ҳаракатни дарҳол ва сўзсиз тўхтатишни, ўз қўшинларини яраш линиясига қайтаришни талаб қилади.

СССР ҳукумати ишонч билдирадики, бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари, жумладан буюк давлатлар ҳам Яқин Шарқда ҳарбий ёнғинни ўчириб, тинчликни ўрнатиш учун ўз кучларини аямайдилар.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўз бурчини оқлаб, Исроилнинг ҳаракатларини қоралаши ҳамда Яқин Шарқда тинчликни ўрнатиш учун дарҳол чоралар кўриши лозим.

Совет ҳукумати шароитдан келиб чиқадиган зарур чораларини қўллаш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади.

ҚОҲИРА РАДИОСИНИНГ ХАБАРИ

ҚОҲИРА, 5 июнь. (ТАСС). Қоҳира радиоси қуйидагиларни хабар қилди: бугун эрталаб соат 9 да Исроилнинг қуруқликдаги қўшинлари ва авиацияси кенг миқёсда Бирлашган Араб Республикасига ҳужум қила бошлади. Исроил авиацияси Сувайш канали районида Синай ярим оролидаги ҳарбий аэродромларга, Қоҳира яқинидаги ҳарбий аэродромга ва Шарм Алшейхга ҳужум қилди.

Қоҳира радиоси Америка танкерининг Сувайш каналида 40-километрда тўхтаганлигини ҳам хабар қилди. Радионинг хабар беришича, Исроил авиацияси Франция танкерига зарба беришга уриниб кўрган.

ҚОҲИРА, 5 июнь. (ТАСС). Қоҳирада эрталаб соат 9 дан 15 минутлар ўтганда ҳаво тревогаси эълон қилинди. Зенит тўпларидан ўқ узилганлиги ва бомбалар портлаганлиги эшитилиб турди.

Қоҳира радиоси Москва вақти билан соат 11 да хабар беришича, Бирлашган Араб Республикасининг турли районлари осмонида Исроилнинг 42 самолёти уриб туширилган.

«Уруш ва тинчлик» ўзбек тилида

Яқин орада «Уруш ва тинчлик» фильмини ҳар бир кино шинавандаси ўзбек тилида кўриши мумкин. «Ўзбекфильм» киностудиясида Л. Н. Толстойнинг ўлмас «Уруш ва тинчлик» асари асосида ишланган кинофильм сериясининг биринчи қисми ўзбек т и л и г а ағдарилди. Унинг таржимони Қодир Мирмуҳамедовдир.

Фильмни ўзбек тилига таржима қилишда ундаги асосий ролларни ижро этган ҳамда эпизодларда қатнашган артистлар овозини ўзбек тилида чиқариш учун кинофильмнинг биринчи сериясида 300 дан ортиқ киши қатнашмоқда.

Шаҳарни ривожлантиришнинг бош плани:

ПРОБЛЕМА ВА ТАКЛИФЛАР

Газ, сув БИЛАН ТАЪМИНЛАНИШ ҲАҚИДА

«Ташпромкоммунгаз» трестининг бошқарувчиси А. ОТАЖОНОВА ҳикоя қилади

Ўзбекистонда газ саноати 1944 йилдан, Фарғона водисидаги Андижон, Ленинск ва Фарғона шаҳарларида, шунингдек Қува районининг марказида аҳолини газ билан таъминлаш бошланган йилдан ривожлана бошлади. У пайтда газ конларида табиий бойлик кам бўлганлиги учун газопроводлар фақат маҳаллий аҳамиятга эга бўлган.

1957 йилда Тошкентда шаҳар газ хўжалиги ташкил этилди. Бошқирдистондан келтирилган суюлтирилган газ ҳисобига шаҳар газлаштирила бошлади. Ўша йили Бухоро областида катта газ запаслари топилди. Бухородан Самарқанд ва Тошкентга зангори «қон томирлари» келтирила бошланди.

Шаҳарга газ келтирилган йили 45,3 километр газ тармоғи қурилди ва 771 квартира газ қабул қилишга тайёрланди. Шунингдек, Тошкент ТЭЦи, гўшт комбинати, тери комбинати, 3-нон заводи ҳам газ билан ишлашга кўчди.

Етти йиллик ичида шаҳарни газлаштириш тез суръатлар билан олиб борилди. 1961 йилга келиб, шаҳарда жон бошига табиий газ истеъмол қилиш бир йилда 1,2 кубометрга, етти йилликнинг охирги йили — 1965 йилда — 39 кубометрга тўғри келди.

Зилзила шаҳар газ хўжалигига катта зарар етказди. Газ тақсимловчи еттита пункт қисман вайрон бўлди. 47 та коммунал-маиший корхонани газ билан таъминлаш ишдан чиқди. Газ хўжалиги ходимлари ва ремонт-механика устахоналарининг кучи билан тўрт кун ичида қайта тиклаш ишлари олиб борилди ва газ билан таъминлаш йўлга қўйилди.

Зилзила оқибатларини тугатиш муносабати билан шаҳарни газлаштириш бўйича қурилиш-монтаж ишлари кенг суръатда қизитиб юборилди.

«Ташпромкоммунгаз» тресли олдида ҳозирги пайтда газни тўхтовсиз, авариясиз таъминлаш ва квартиралар, саноат, коммунал, маиший корхоналарни газлаштириш планларини бажариш ва ошириб бажариш вазифаси турибди. 1967 йилда биз 133 километрли ер ости иншоотларини қуриб туғаллашимиз лозим. Бунда янги турар жой массивларига алоҳида эътибор берилади. 6000 квартира газлаштирилади.

Беш йиллик планига биноан 292 километрли газопровод ишга туширилади. 12700 квартира зангори ёқилғи билан таъминланади.

Юқорида кўрсатилганидек, бу соҳадаги ишлар ҳажми жуда катта. Бу вазифани бажариш учун жуда кўп моддий ресурслар, ишчи кучи ва механизмларни жалб қилиш талаб этилади. Бироқ, бу ишларни амалга оширишда анча қийинчиликлар ҳам бор. Давлат томонидан пул маблағи ажратилмоқда. Лекин ишни бажарувчилар, хусусан, «Средазнефтегазстрой» кўп жойларда ишни орқага сурмоқда. Масалан, бу йил биз «Партия XXI съезди» турар жой массивига газопровод ўтказишимиз лозим. Бироқ ишнинг суръати шу қадар пастки, бу юбилей қурилиши ўз вақтида фойдаланишга топширилиши амри маҳол бўлиб турибди.

Лойиҳалаш институтлари ҳам газчилар олдида қарздор бўлиб қолмоқдалар. Тошкентни газ билан таъминлашни қайта қуриш лойиҳаси бир йилдан буён тасдиқлангани йўқ. Шу сабабли қурилаётган объектларни пул билан таъминлаш вақтинча тўхтатиб қўйилди.

Ер ости иншоотларини муваффақиятли қуриб туғаллаш учун бизда автомашиналар ҳам, махсус механизмлар ҳам етишмаётир.

Юқоридаги қийинчиликларга қарамасдан трест коллективи ўзларининг зиммаларига олган юксак мажбуриятларини сўзсиз бажарадилар.

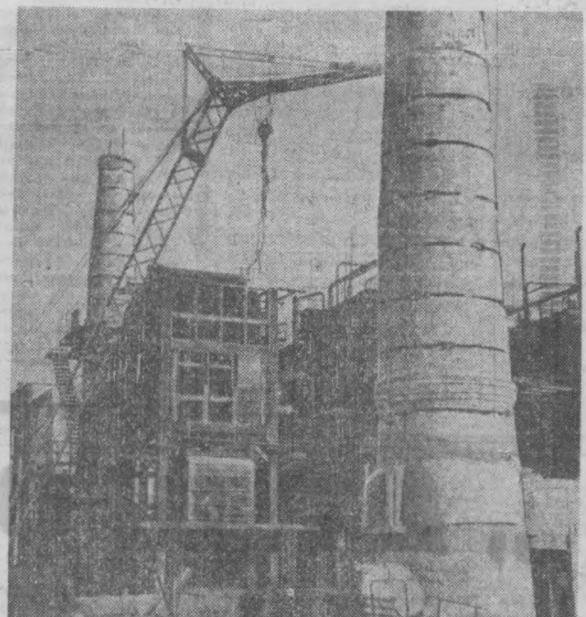

«Узэлектромонтаж» бошқармасининг қурувчи-монтажчилари Тошкентнинг Шимолий саноат райони зонасида қудратли марказий буғ қозонлари иншоотини қурмоқдалар. Бу иншоот ҳозирнинг ўзидаёқ уйсозлик, ёғочни қайта ишлаш комбинатларини ҳамда Қорақамиш массивидаги уй-жойларни буғ билан таъминлаб турибди. Иншоотда тўртта буғ қозони ишламоқда. Яна шунча буғ қозони монтаж қилинмоқда.

Суратда: буғ қозони участкаларидан бири.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

Шаҳар ижроия комитетига қарашли «Водоканал» трестининг бошқарувчиси М. ХЎЖАЕВ ҳикоя қилади

Тошкентда 1931 йилда Бўзсув каналида дастлабки сув дарбозаси ишга туширилди. Тошкентдаги водопровод тармоқлари бўйлаб бу сув ҳавзасидан бир кеча-кундузда 3,8 минг кубометр сув оқа бошлаган эди. Орадан беш йилча вақт ўтгач, унинг қуввати уч баравар оширилди. Худди шу вақтда Қорасув насос станцияси ҳам фойдаланишга топширилди.

Етти йиллик даврида водопровод тармоқларини кенгайтириш борасида бир мунча кўзга кўринарли ишлар амалга оширилди. Ҳозирги вақтда сув иншоотларининг қуввати ортиб, бир кеча-кундузда Тошкент аҳолисига 598 минг кубометр сув етказиб бермоқда.

Водопровод тармоқлари эса 998 километрга чўзилган. Ҳар бир тошкентликка тақсимлаганда 240 литрдан сув тўғри келмоқда. Шундай бўлса ҳам шаҳримизда ичимлик сувга бўлган танқислик тўла бартараф этилмаган. Унинг асосий сабаби шаҳардаги водопровод қурилишлари суръати янги уй-жой кварталлари ҳамда саноат корхоналари қурилиши суръатидан бир мунча орқада қолаётганлигидадир.

Ҳозир биз пойтахт аҳолисига ҳар куни 100 минг кубометр сувни кам етказиб бермоқдамиз. Бунинг устига 40 минг кубометр сув шаҳардаги дарахтларни суғоришга сарфланмоқда.

Шунга қарамай трест мутахассислари Тошкентнинг ҳар бир аҳолисининг ичимлик сувга бўлган эҳтиёжини тўла таъминлаш йўлида барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Бу йил Қибрайдаги сув иншоотини янада кенгайтириш ҳамда Қодирия сув дарбозасини фойдаланишга топшириш билан сув иншоотлари қуввати яна 100 минг кубометрга оширилади. Шаҳардаги водопровод тармоқлари эса, 66 километр узайтирилади.

Шаҳарни сув билан таъминлашни яхшилаш учун беш йиллик планда сув иншоотлари қувватини суткасига яна 428 минг кубометрга ошириш кўзда тутилган. 150 километр узунликда водопровод магистраллари қурилади. Ҳар бир тошкентликнинг ўртача сув истеъмол қилиши 400 литрга етказилади.

Ўнлаб йиллардан сўнг сув манбалари қувватини 2 миллион кубометрга етказиш кўзда тутилган. Ана шунда Тошкентнинг ҳар бир аҳолисига ҳар куни 700 литрдан сув тўғри келади. Паркзор ва хиёбонларда сунъий ёмғир ёғдирадиган установкалар ўрнатилади. Тошкент атрофидаги жойларга ҳам водопровод тармоқлари етиб боради.

1937 йилга қадар шаҳарда канализация йўқ эди. Дастлаб Тўқимачилик комбинати жойлашган районда канализация ўтказилди. Айниқса, етти йилликда канализация қурилиши кенг авж олдириб юборилди. Сахарский ва Бўзсув ҳавзаларида ифлосланган сувларни механизация воситасида тозалайдиган иншоотлар ишга туширилди.

Ҳозирги кунда шаҳардаги канализация тармоқлари 258 километрга етди. Бу канализацияда ҳам сув билан таъминлашдаги каби камчиликлар бор. Чунки, канализация хизматидан шаҳар аҳолисининг ярмиси ҳам фойдаланмайди.

Беш йиллик планга мувофиқ шаҳардаги оқава сувларни тозалайдиган иншоотлар қуввати суткасига 309 минг кубометрга оширилади. 180 километр канализация тармоқлари қурилади.

Булардан ташқари, кейинги 10 йиллик қурилиш планлари ишлаб чиқилди. Шаҳар аҳолиси ва унинг атрофи канализация воситасидан тўла фойдаланади.

Белгиланган перспектив жуда улкан. Лекин у реал ва тўла бажариш мумкин бўлган пландир.

ТОШКЕНТ СОЛНОМАСИДАН

★ Шаҳарда 1967 йилда — 68, 1968 йилда — 55, 1969 йилда — 58 ва 1970 йилда — 50 километр масофада газопровод ишга туширилади.

★ Бу ишларни амалга ошириш учун 1967 йилда 1 миллион сўм, 1968 йилда — 895 минг сўм, 1969 йилда — 840 минг сўм ва 1970 йилда 960 минг сўм сарфланади.

★ 1967 йилда — 2100, 1968 йилда — 2100, 1969 йилда — 2100, 1970 йилда — 2000 квартира газлаштирилади.

★ Шу йили фойдаланишга топшириладиган 133 километрлик газопроводдан 25 километри «Партия XXI съезди» колхози турар жой массивида, 36 километри «Октябрь» турар жой массивида қурилади.

БАЛЛИ

Қўли гул қозоқ бинокорлари ўтган йили Тошкентга келишди-ю, уйларни зудлик билан қуришга енг шимаришди. Қардошларимиз бир йил мобайнида 23 минг квадрат метрли уй-жой биноларини армуғон этдилар. Бу қарийб 300 квартира — яъни шунча оиланинг қувончи демакдир.

Қозоқ дўстларимиз маррага биринчи бўлиб етиб келишди. Ваъда бажарилди. Айниқса улардан тўқимачилик машинасозлари миннатдор бўлиб қолдилар. «Таштекстильмаш» заводи коллективи қозоғистонлик бинокорларни оталиққа олишган эди. Машинасозлар қурувчиларга маданий ва маиший ишларида яқиндан ёрдам бердилар.

Уларнинг ғамхўрлиги эътибордан четда қолмади. Қурувчилар машинасоз дўстларига 40 квартирали уйни ҳадя этдилар. Бино Чилонзорнинг 24-кварталида қад кўтарди. Бу уй, пландан ташқари тайёрланди.

Балли, қардош республиканинг саховатли қурувчилари!

ҚАҲРАМОН ШАҲАР ШУНҚОРЛАРИ

Ленинград қурувчиларининг илғорлари ҳақида гап кетганда В. М. Ципкин бошлиқ комсомол-ёшлар комплекс бригадаси тилга олинади. Бригаданинг иши чиндан ҳам ибратли. Бу қурувчилар Тошкентга қадам қўйишганига бир йилча бўлди. Улар Чилонзор массивида икки уйни битказиб тошкентлик оилаларнинг қувончига шерик бўлган эдилар. Ҳозир эса, улар пойтахт марказидаги Ленинград кварталида учинчи уйни жадаллик билан қурмоқдалар. Пухта тузилган иш режаси азаматларни маррага яқинлаштирмоқда. Уй шу ойда фойдаланишга топширилади. Қурувчилар бундан ташқари яна бир уйнинг қаддини кўтардилар. Навбатдаги бешинчи уйнинг пойдевори ҳам қўлдан чиқарилмоқда.

Ленинградлик қурувчилар Ц-13 кварталида ажойиб ташаббус бошладилар. Улар тошкентликларнинг илтимосларига биноан 280 ўринли болалар боғчаси ва ўрта мактаб биноси қуришга аҳд қилдилар. Бу, фарзандларимизга ажойиб совға бўлади.

Пойтахт бунёдкорлари

ЧЕЛЯБИНСК ҚУРЯПТИ

Энгельс кўчаси бўйлаб борар экансиз, кўзингиз осмон ўпар кранларга тушади. Кранлар Челябинск қурилиш монтаж поездининг бинокорлари хизматида. Улар тошкентликлар учун кўп қаватли биноларга пойдеворлар қуймоқдалар. Бу, Ц-5, Ц-4 номини олган Челябинск қурувчилари бунёд этаётган янги уй-жой массиви. Массивдаги уйлар асосан 4 ва 9 қаватли бинолардан иборат бўлади. Челябинсклик азамат бинокорлар апрель ойида қурилиш ишларини бошлаб юборганига қарамай, қисқа муддат ичида 40 ва 80 квартирали уйларнинг биринчи хоналарига ғишт тера бошладилар.

Улар Ц-4 ва Ц-5 кварталларида тўрт қаватли 5 уй, 9 қаватли икки уйни, 280 ўринли болалар комбинатини, 500 кишига мўлжалланган «Фестиваль» кафесини тошкентликларга туҳфа қиладилар.

Азамат бинокорлар бу ердаги қурилишни бошлашдан олдин Чилонзордаги 23-кварталда 260 квартирали уй-жойни Тошкент аҳлига совға этдилар.

— Биз,—дейди Жанубий Урал қурилиш бошқармасига қарашли Челябинск қурилиш-монтаж поездининг бош инженери Г. И. Шмидт, — юбилей йилида 120 квартирали икки уйни фойдаланишга топширамиз. Чилонзордаги икки уй ҳам байрам кунлари тошкентликларга туҳфа этилади.

Юбилей йили туҳфаларини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун қурилиш-монтаж поездининг бинокорлари астойдил меҳнат қилмоқдалар. В. М. Горбунов бошчилигидаги арматурачилар бригадаси, В. Моторний раҳбарлигидаги ғишт терувчилар бригадаси, Семён Кит бошлиқ шофёрлар, А. Романовский бош бўлган электриклар ўз меҳнат ғайратлари билан бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар кундалик топшириқларини 1,5—2 ҳисса адо этадилар.

Тошкент тепловоз депоси пассажир тепловозларининг илғор машинистлари Октябрнинг 50 йиллиги шарафига кўплаб ёқилғи тежаб қолмоқдалар.

СУРАТДА: Тепловоз машинистларидан Аҳмаджон Исмонлжонов (чапда) ва В. Л. Вдовкин. Улар 2000 килограмм ёқилғини тежаб қолишди.

А. УСМОНОВ фотоси.

100

БИР СУРАТ ТАРИХИ

В. И. ЛЕНИН ХОНАСИ ОЛДИДАГИ ПОСТДА

Латвиялик дурадгор — пенсионер Вентепиле Эдуард Звиргздинь яқинда Ленинграддаги Октябрь революцияси номли музейдан хат олди. Конвертда 50 йил муқаддам Смольнийда олинган суратнинг нусхаси бор эди. Суратда Владимир Ильич Ленин ишлаган 67- хона олдида икки қизил гвардиячи солдат милтиқ билан коровулликда тургани тасвирланган. Звиргздинь суратдаги Қизил гвардиячилардан бири ўзи, эканлигини билади, бошқаси эса дўсти — Эдуард Юргайтислигини таниди.

Звиргздинь менга бу қимматли ёдгорликни кўрсатиб, Владимир Ильич Ленин билан учрашишга муяссар бўлганлиги ҳақида узоқ ҳикоя қилиб берди.

Эдуард кичкинагина шаҳарча — Дундавда туғилди. У 13 ёшга тўлганда ўрта ҳол деҳқон отаси унга шундай деди:

— Сен Эдик, оиламизнинг энг каттасисан, энди ўз нонингни ўзинг ишлаб топишингга тўғри келади...

У шу тариқа иш бошлади ва тез орада Вентипилседа пайдо бўлди. У қурилишда ғишт, портда эса юк ташувчи бўлиб ишлади. Кейин дурадгорга ёрдамчи бўлиб ишлади. Бу ердаги устахонада, ўзининг адаши — қувноқ литвалик йигит Эдуард Юргайтис билан танишиб олди. Лекин йўқчилик бу дўстларни Петроградга келишга мажбур этди. Бу ерда улар Лоренцадаги телефон-телеграф заводидаги ёғоч ишлаб чиқариш цехига дурадгор бўлиб ишга жойлашадилар. Эдуард Звиргзинь бу заводда РСДРПнинг Петроград ташкилоти латиш секциясининг аъзоси Эрист Шейнберг ва бошқалар билан танишади. Шейнберг уни яширин иш олиб боришга ундайди. Шейнбергнинг топшириғи бўйича у варақалар тарқатди, цехларда ўртоқлари билан яширин суҳбатлар ўтказа бошлади.

1917 йил февралда иккала Эдуардлар Қизил гвардия сафига қўшилиб, шаҳар буйлаб патруллик қилдилар, В. И. Лениннинг чет эл эмиграциясидан қайтиб келиши муносабати билан, уни Финляндия вокзалида кутиб олиш ташкилий ишларида қатнашдилар.

Кейинчалик биз революция ғалаба қилган штабни — Смольнийни қўриқладик. Бу ерда биз Ленин ишлаган 67-хонада қоровуллик қилиш шарафига муяссар бўлдик.

Постга ярим кечада турдик. Йўлакнинг охирида тўсатдан Владимир Ильични кўриб қолдик. У бизга яқинроқ келиб сўради:

— Чарчадингизлармй? Нима учун сизларга ўтириш мумкин эмас? — У хона эшиги олдидаги стулларни кўрсатди.

— Ҳазиллашманг, Владимир Ильич, — хижолатлик билан жавоб қилдим мен. — Ахир биз — қоровулмизку, бизга ўтириш мумкин эмас.

Ильич кулиб кабинетга кириб кетди.

Халқ Комиссарлари Советп Раисига ҳар хил ишлар билан матрослар, ишчилар делегатлари, деҳқонлар арзини етказувчи вакиллар оқими келиб турарди. Биз постда турган пайтимизда кутиб турганларни навбати билан хонага қўяётганимизда ҳар доим Ильич берилиб ишлаётганини кўрар эдик. У мурожаат билан келган кишилар гапини диққат билан тинглар, кимгадир телефон орқали жавоб берар, столга энгашиб олиб ниманидир тез-тез ёзарди. Демак, Ленин ишлаяпти.

67- хона эшиги олдида постда турганимиз Владимир Ильичнинг кўнгилчанлиги, камтарин, ҳушчақчақ ва кишиларга нисбатан муомаласи бир умр чуқур таассурот қолдирди. У ғамхўр, ҳар доим постда турган қоровуллар билан сўзлашишга вақт топар, ва саломлашишни ҳеч унутмас эди.

Мен Эдуард Звиргздиньдан Ленинграддан олган сурати тарихини айтиб беришини сўрадим.

— Қишки Сарой ишғол этилгандан бир неча кун кейин, хотирлайди суҳбатдошим, —Смольнийдаги штабнинг иккинчи қавати коридорида ўрта бўйли, қўлида узун уч оёқли бесунақай фотокамера кўтариб юрган киши пайдо бўлиб қолди. Қоровуллар олдига келиб у уч оёқли нарсасини ўрнатиб, камерани эса бизга тўғрилади.

— Сизни журнал учун суратга оламан, — деди у.

Қоровуллар кўнмадилар. Қаттиқ гаплашишган овозни эшитиб, Ленин хонасидан чиқиб келди.

— Нима шовқун, ўртоқлар? — сўради у.

Владимир Ильич фоторепортёрнинг сўзларини эшитиб, шундай деди:

— Суратга олиш вақтини тўғри белгиламабсизлар. Нима ҳам қилардик, умид билан келибсизлар — суратга тушамиз.

Шундай бўлиб ярим аср илгари 67- хона олдида мана шу суратга тушиб қолган эдик. Энди фақат фотографнинг номини айтиш қолди. Бу Петр Оцуп бўлиб, кейинчалик фото санъатнинг таниқли устаси Ленин портретларининг автори сифатида танилди.

Игорь ДИЖБИТ.
(АПН).

БЎЛАЖАК ШИФОКОРЛАР АНЖУМАНИ

Конференция педиатрия факультети бешинчи курсининг студенти Р. Қодированинг «Улуғ Октябрь революциясининг жаҳоншумул тарихий аҳамияти» деган темадаги доклади билан очилди.

Педиатрия факультети бешинчи курс студенти Ф. Иброҳимов «Суяк қон томири тараққиётига ортиқча жисмоний ҳаракатнинг таъсири» деган темада сўзлади.

Тошкент Давлат Медицина институтида Октябрь 50 йиллигига бағишланган йигирма олтинчи студентлар конференциясида кўплаб ижодкор студентларнинг доклади тингланди. Конференция тўрт кун давом этди. Унда 215 доклад муҳокама қилинди. Шу докладлардан бир нечтаси Каунас ва Томск шаҳарларида бўладиган студентларнинг Бутуниттифоқ илмий конкурсларига юборилади. Даволаш факультетининг чет эллик талабаларидан М. У. Хашабир ва Аль-Атаб Алимуҳаммад. Коам Леанг Хак ва С. Т. Аль Баяти кабилар конференцияда илмий докладлари билан қатнашдилар.

РАҲМАТ, СТУДЕНТЛАР!

Ижодкор студентлар Душанба тўқимачилик комбинатида ишлаб чиқариш практикасини ўтказишаётган кунлар эди. Корхона раҳбарлари уларга илтимос билан мурожаат қилишди.

— Кўриб турибсизлар, дейишди улар, —ҳозир ишимиз жуда жадал. Буюртмамиз кўп. Биз шу кунларда юқори унум билан ишлайдиган янги агрегатни ўрнатишимиз лозим. Аммо машина кутилган мақсадни бермаяпти. Яхши эффект бериши учун уни яна кўздан кечиришга тўғри келади. Шу иш билан сизлар шуғуллансангизлар.

Студентлар қўлларидан келганча ёрдам беришга қарор қилдилар.. Ўша куниёқ Тошкент Тўқимачилик институтнинг дипломат студентлари А. Набиев билан Ш. Зокировалар ишга дадил киришдилар. Бир неча кун ичида агрегат иш унумдорлигини оширишнинг «сир»ларини топдилар.

Кўп ўтмай бошланган иш ижобий якунланганлиги тўғрисида рапорт берилди. Комбинат ҳузуридаги «Пахтайигириш ва кимёвий тола» секцияси йиғилишида ижодкор студентлар меҳнати юқори баҳоланди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ШАХСИЙ НАМУНА КУЧИ

Эсингиздами: шу йилнинг бошида шаҳримиздаги энг йирик корхоналардан бири—трактор-йиғув заводи ўзининг катта байрамини нишонлади. Корхона коллективи завод ташкил бўлгандан бери 100 минг трактор ишлаб чиқарганини катта байрам қилди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Владимир Ильич Ленин Иттифоқимиз бўйича ана шунча трактор бўлишини орзу қилганди. Энди бўлса, фақат бизнинг заводгина ана шунча тракторни ишлаб чиқарди. Бу тракторлар колхоз ва совхозларнинг далаларида деҳқонлар мушкулини осон қиляпти, меҳнатнинг унумдор бўлишига ёрдам беряпти.

Коллективимизнинг бу катта ютуқларида корхона коммунистларининг улуши катта эканлиги ҳаммага аён. Шу жумладан заводнинг етакчи участкаларидан бўлган бизнинг 1-механика цехимиз коммунистлари ҳам ана шу 100 минг тракторни ишлаб чиқаришда ўзларининг бутун маҳоратини, қалб ҳароратини аямади. Бизнинг цех корхона ишлаб чиқарадиган тракторларнинг қарийб 80 процентини беради. Бу эса бошланғич партия ташкилоти цех коммунистларидан зўр ташкилотчилик, уюшқоқликни талаб қилади. Лекин шуниси ҳам борки, коммунистларимиз бошқаларни яхши ишлашга ўргатибгина қолмай, ўзлари ҳам меҳнатда зўр фидокорлик, ташаббускорлик намуналарини кўрсатишяпти. Улар ҳамма нарсани сўздагина эмас, амалда ҳам боплаб бажаришяпти. Дарҳақиқат, коммунистнинг шахсий намунаси—ажойиб олға бошловчи кучдир. Биз партия аъзоларининг ишлаб чиқаришга, кишилар тарбиясига таъсир кўрсатиши ҳақида гапирганда, даставвал, уларнинг шахсий намунасини назарда тутамиз.

Бошланғич партия ташкилотимиз составида 24 партия аъзоси ва 5 КПСС аъзолигига кандидат бор. Уларнинг деярли ҳаммаси ишлаб чиқаришнинг масъулиятли участкаларида меҳнат қилишади, бригадаларга ва бўлимларга моҳирона раҳбарлик қилишади, мураккаб машина ва станокларни бошқаришади. Чунончи, пармаловчи Ҳошим Тожиевни олайлик. У заводимизда кўпдан бери ишлайди. Мен ҳар гал унинг ишларига одамлар билан алоқасига назар солар эканман, ич-ичимдан қувонаман. Қошки, ана шунақа коммунистлар цехимизда янада кўпайса. Ҳошим ака қачон қараманг, ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнатни пухта ташкил қилиш ҳақида ўйлагани—ўйлаган. У ўзи фидокорлик кўрсатиб ишлайди. Бошқаларни ҳам шундай бўлишга даъват этади. Цехда биринчи бўлиб икки станокда ишлашга ўтган ҳам, иш вақтидан унумли фойдаланиш ҳақида ташаббус бошлаган ҳам шу Ҳошим ака эди.

Яна шуниси ибратлики, Ҳошим Тожиев ёшларни жуда яхши кўради, шогирд тайёрлашга жонини бериб юборади. «Шогирд тайёрламаган ишчи, мастер бизнинг орамизда бўлмаслиги керак, — ўзингдаги ҳамма тажрибаларни ёшларга ўргатиш, уларнинг ҳаёт йўлига дадил қадам ташлашига ёрдам бериш ҳамма мастерларнинг, барча коммунистларнинг бурчи бўлиб қолиши керак». Бу соҳада Ҳошим аканинг ўзи ўрнак кўрсатади. У тарбиялаган қанчадан қанча шогирдлар эндиликда корхонада, цехимизда ўнлаб топилади. Мана, Николай Петров. У техникумни битириб ишга келганида тажрибаси йўқ ҳисобида эди. Ҳошим ака Николайни ўз ёнига олди, эринмасдан унга ўз ҳунарини, тажрибасини ўргатди. Қарабсизки, Николай ҳозир цехимизнинг илғор ишчиларидан бири бўлиб қолди.

Кези келганда шуни айтиш кераки, айрим коммунистлар ишда ўзини яхши томондан кўрсатадию, оилада, кўча-кўйда, ахлоқ-одобда хунук ишлар қилиб юради. Лекин, Ҳошим ака унақа коммунистлардан эмас. У ҳамма-ҳамма жойда — ишда ҳам, ишдан ташқари пайтларда ҳам ўзини ҳамиша пок сақлайди, каттаю-кичик билан самимий муомалада бўлади, ёрдамини ҳеч кимдан аямайди. Шу боисдан ҳам коммунист Ҳошим Тожиевни коллективимизда ҳамма ҳурмат қилади.

Цехимизда Ҳошим Тожиевга ўхшаган чинакам коммунистлар жуда кўп. Уларнинг шахсий намунаси ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб бажаришимизга, коллективимиз аъзоларини юксак ғоялар руҳида тарбиялашимизга ёрдам беряпти. Бу ўринда Виктор Давидов, Ҳофиз Назиров, Василий, Ишчук, Мирраҳим Ортиков, Владимир Фрошгейзер, Фавзий Мажидов каби коммунистлар номини айтиб ўтиш кифоя. Цехимиздаги кўпгина ташкилий-техника тадбирлари шу азаматларнинг ғайрати, шахсий намунаси туфайли амалга оширилялти. Чунончи, ўтган йили цех коммунистларининг ташаббуси билан айрим участкаларда автомат ва ярим автомат ускуналар ўрнатилди. АМ-3077 маркали икки станокли агрегат ўрнатилгани айниқса бизда катта воқеа бўлди. Бунинг натижасида илгари ишлаб турган 6 универсал станок ва 5 станокчи бошқа участкага кўчирилди. Янги агрегат ишга туширилгач, меҳнат унумдорлиги анча ошди.

Цехимиз коллективи, бошланғич партия ташкилоти раҳбарлигида ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, техника тараққиётини кучайтириш, шунингдек маҳсулот сифатини яхшилаш борасида астойдил кураш олиб бормоқда. Айниқса Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейи муносабати билан бизда социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Ҳар бир коммунист ва партиясиз оширилган мажбуриятлар олиб, янги марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Юбилейга бизда ҳар бир киши ўз совғаси билан бормоқчи. Коммунистларимиз янгилик кашф қилиш, меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш усулларини жорий этиш, комсомолларимиз ёшларнинг малакасини оширишни кучайтириш устида бош қотирмоқдалар. Кези келганда шуни ҳам айтиш кераки, цехимиздаги айрим бригада ва участкалар тўқимачилик машинасозлиги заводи коллективи бошлаб берган мусобақага қўшилиб, Октябрь 50 йиллиги номини олиш учун ҳам астойдил ҳаракат қилишяпти.

Шунга ишончим комилки, цеҳимиз коллективи, коммунистларимиз маҳсулот ишлаб чиқариш ўн ойлик топшириғини улуғ байрам арафасида — 25 октябрда бажаришга сўз берган эканлар, улар ўз ваъдаларининг устидан чиқадилар.

Г. ИГНАТОВ,
трактор-йиғув заводи 1-механика цехи бошланғич партия ташкилотининг секретари.

Литва ССР. Вильнюсдаги «Спарта» трикотаж фабрикаси эрлар пайпоғини тайёрлайдиган энг йирик корхонага айланди. Яқинда у реконструкция қилинди. Натижада корхонанинг қуввати уч ҳисса ошди.

Фабрика синтетик ипдан эгилувчан буюмлар ишлаб чиқаришга мослаштирилди.

Бу йил корхона 23 миллион жуфтдан ортиқ чиройли ва сифатли пайпоқлар тайёрлайди.

Суратда «Спарта» фабрикасининг янги цехларидан бири.

А. Бразайтис фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ҲАВАСКОРЛАР САНЪАТКОРЛАР ОТАЛИҒИДА

«Ҳаваскорлик коллективларини оталиққа оламиз!» Пойтахт театрлари ана шундай шиорни ўртага ташладилар.

Дарҳақиқат театр коллективлари ибратли ишга қўл урдилар. Бу ерда, аввало Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драм театри актёрларининг ҳимматини айтиб ўтиш лозим. Севимли театр Тошкентдаги Охунбобоев номли шаҳар Маданият уйи, Тошкент Давлат педагогика институти, Тўқимачилик институти ҳаваскорлик коллективларини ўз оталиқларига олдилар. Санъаткорлар вақти-вақти билан ҳаваскорлар ҳузурида бўлиб, ижодий ёрдам бериб турадилар.

Алишер Навоий номли ўзбек давлат Катта опера ва балет театри эса Тошкентдаги медицина ходимлари халқ опера театри талантларини ўз оталиғига олди. Муқимий номли музикали драма ва комедия театри В. И. Ленин номидаги пионер ва ўқувчилар саройи тўгаракларига, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози ашула ва рақс ансамблига оталиқ ёрдами кўрсатади.

Бу ажойиб ҳаракатга М. Горький номли, Й. Охунбобоев номли ва республика қўғирчоқ театрлари ҳам якдиллик билан қўшилдилар.

„АЯЖОНЛАРИМ“

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Суратда спектаклдан кўриниш. Бўстон буви ролида ЎзССР халқ артисти Т. Султонова ва Тўтинисо ролида ЎзССР халқ артисти Х. Хўжаева.

Устоз адиб Абдулла Қаҳҳорнинг янги комедияси отахон Ҳамза номли театр саҳнасида илк бор табассум қилди. Бу комедия адибнинг Ҳамза театри саҳнасини забт этган тўртинчи асаридир. Маълумки, буларнинг ҳаммаси комедия бўлиб, ўзбек бадиий адабиётида айниқса комедия жанрини ривожлантиришда муҳим роль ўйнаган.

«Аяжонларим» комедияси адибнинг бутунлай янгича янграётган овозидир. Унинг тили деярли афоризмлар даражасида ишланган. Воқеа Бўстон буви оиласи атрофида боради ва жамиятимизнинг айни шу кунини акс эттиради. Бўстон буви ёки Тўтинисо аяларни кўриб, беихтиёр учратган, тўқнашган аяжонлар ёдингизга тушади ва гавдаланади. Асарда мутлақо зўрма-зўраки киритилган образ ёки воқеалар йўқ. Улар мантиқан боғланиб, воқеалар тадрижий суратда ривожланиб боради.

Асарнинг «Аяжонларим» деб аталиши ҳам бежиз эмас. Унда уч оиланинг аяжонлари Бўстон буви, Тўтинисо ва Шакарнисо ҳамда уларнинг болажонлари Каримжон, Умида ва Ҳайринисолар воқеанинг ҳаракатланувчи кучи ҳисобланадилар. Каримжоннинг Умидага уйланиши эса, Бўстонбуви режаларини чил-парчин қилади ва унинг қаршиликларига дуч келади.

Бўстон буви ҳовлини бошига кўтариб, ўз ҳовлисига тўрт дона беланчак осишга қаршилик қилаётир. Раис уни ҳарқанча кўндиришга, тушунтиришга уринмасин, бефойда, «қоронғу уйга кесак отган билан баробар». Худди шу вақт чемодан кўтарган кичи ёш пайдо бўлади. Шовқинни эшитиб тўхташади ва қулоқ солишади. Ниҳоят ўринсиз тўполондан бироз завқланиб кулаётган аёл йигитга юзланиб ким деб сўрайди. Йигит хижолат. Аммо айтишга мажбур.— Аям!

Бу образни ажойиб характерли образларнинг соҳибаси Ўзбекистон халқ артисти Тошхон Султонова маҳорат билан ижро этади. У яратган Бўстон буви ўта қолоқ ҳам эмас, ҳурофотга ҳам берилган эмас. Йўқ, унинг вужудида оналик меҳри ҳам барча оналардагидек. Лекин унда оила бошлиғининг озгина бўлсада унга бўйсинишларини талаб қилувчи истак бор. Мана шу бошқалар олдида бироз бўлса-да илгарироқ туриш уни кулгили вазиятда қолдиради. Тошхон Султонованинг Бўстони шаҳардан келган келини Умидани асло тан олмайди. Уни тезроқ кўнатиш пайига тушади. Чунки бегона қизнинг даб-дурустдан унинг уйига келиб қолиши, унда шубҳа туғдиради. Ва у бу шубҳасини синаш мақсадида қочиримлар қилади, қўшни қиз-Ҳайринисонинг сочини мақтайди. Лекин инсоннинг меҳри кўзида деганларидек, унинг қочиримлари Умидада умидсизлик уйғотсада, умидсизланмайди. Аксинча баъзида қайғули, баъзида қайнонасининг қочиримли, кишини узиб-узиб оладиган сўзларига илиқ табассум билан жавоб қилади. Йўқ, Бўстон буви бунга чидай олмайди. Янгидан-янги, теша тегмаган жоҳилликларини ўйлаб чиқаради. Ҳовлини ивирситади, чўзма лағмон қилиб берсин деб ҳархаша қилади. Мақсад Умидани уйдан ҳайдаш. Ҳатто бўлғуси қудам деб юрган Тўтинисога ҳам бу қилиқларини айтиб, севиниб ҳам қўяди. Мана лағмон ҳам тайёр бўлган. Дастурхонда косалар... Аммо Бўстон—Султонова мен қиймали чўзма лағмон емайман деб туриб кетади. Лекин келин билан ўғлининг касалхонага чиқиб кетиши ҳамон икки коса лағмонни паққосдан тушириб олади. Баъзи ўртоқлар Бўстон буви образи ҳақида, унинг жоҳилликни ташлаб, охирида келинини бағрига босишини кутилмагандаги ўзгариш дейишар. Мутлақо. Биз кўрган ва қадамба-қадам кузатиб борган Султонованинг Бўстони Умидани биринчи кўришдаёқ тилида эмас, дилида баҳолайди, аммо тан олмайди. Лағмон масаласида бўлса, Ҳайринисонинг уқуви билан қайнонанинг кўнглини овлаган пазанда келинидан мамнун бўлади. Лекин яна тан олмайди. Нега? Умида ёмону, Ҳайринисо яхшими? Уйда ўтирса иккаласи ҳам яхши, ўтирмасачи-ёмон. Уни мана шу уйда ўтирмагани куйдиради. Йўқ, Султонованинг Бўстони тадрижий суръатда ривожланаборади. Ўзининг хатоларини сезади, жоҳилликда мағлубиятга учраётганини кўради. Аммо бу мағлубиятда ҳам камситилган онани кўради ва такрор тан олмайман деб туриб олади.

Бўстон образининг тўлақонли чиқишида Ўзбекистон халқ артистлари Холида Хўжаева яратган Тўтинисо ҳамда Икрома Болтаева яратган образлар ҳам диққатга сазовардир.

Ҳолида Хўжаеванинг Тўтинисосини биринчи кўрганда киши қандайдир енгил хотин тимсолида кўради ва бунинг қизи нима бўларди, деб ўйлай бошлайди. Аммо бироз ўтгач бу фикр бошига келганидан ийманади киши. Нега? Чунки бир қарашда енгил табиат кўринган аёлнинг бу енгиллиги унинг табиатидан бўлмай, унинг тўй кўришдек бахтга муяссар бўлаётганидаги ғалати кечинмаси эканлиги яққол сезилади. Хўш бу артист ижросидаги илк тасаввур ўринлимиди? Ҳа. Чунки ижрочи бундан ўринли ва меъёрида фойдалана олган.

Артист Икрома Болтаева яратган Шакарнисо, асар қаҳрамонларининг гапидан билинишича магазинда ишлайди. Эри Ашуралиев (республика халқ артисти Ғани Аъзамов)—лектор. Демак Умиданинг ота-оналари жамиятимизнинг илғор кишилари. Аммо ёлғиз қизини ўқисин, илм олсин, қисқаси — одам бўлсин деб унинг қўлини совуқ сувга ҳам урдиришмаган. Умида эса, уларнинг ишончини оқлаган.

Икрома Болтаеванинг Шакарнисоси, Тўтинисодек Бўстон буви образини очишда, унинг характерининг ривожланишида етакчи роллардан бирини ўйнайди. Болтаеванинг Шакари ҳам ақлли, ажойиб аяларимиздан. Кишиларнинг нозик томонларини топиб гаплашади. Бўстон бувининг уйига келиш ва у билан гаплашиш саҳнасини кўз олдимизга келтирсак, бу артистнинг маҳоратидан, унинг меъёрдан ошмаслигидан бениҳоят мамнун бўламиз. Комедияда меъёр — барометрини билмаслик, комедияни ёки «шўр» ёки «бемаза» қилиб қўйиши ҳаммага маълум. Аммо ҳамма санъаткор ҳам бунга риоя қилавермайди. Лекин Икрома Болтаеванинг Шакари ҳақида бундай деолмайди киши.

Умуман уччала аёллар образи санъаткорларимиз томонидан завқ билан ижро этилган.

Спектаклда Ўзбекистон халқ артисти Ғани Аъзамов яратган лектор Ашуралиев образи спектаклда ҳам асарда ҳам ажралиб туради. Бундай қараганда узилиб қолаётганга ўхшайди ортиқча образдек туюлади. Или бор аэропорт кўринишда бирнеча дақиқа кўринади ва шу билан ғойиб бўлиб, Бўстон буви уйида кўринади. Лекин унинг руҳини ҳамма вақт сезиб турасиз.

Ирода Алиевадаги лирик саҳналарни маҳорат билан ижро этиш, уни нозик овоз оҳангларида берабилиш ва уни айни муҳитга пайвандлаш унгагина хос хусусиятдир. Унинг Умидаси рўзғор ишини билмасада, ўрганишга интилган, қийинчиликларни аввалдан сезган ва уни енгишга аҳд қилган оқила аёл. Шунинг учун ҳам Умида Бўстон бувининг жоҳиллигига ақл билан жавоб қилади. Жаҳл қилса, ақл кетар, қабилида иш тутмайди. Аксинча, оғирлик қилади. Бу борада ҳозирги ёшлар Ирода Алиеванинг Умидасидан ўрнак олса арзийди. Қани энди Ирода Алиеванинг Умида образи ажойиб қизларимизга уларнинг умуман ҳаёт йўлларида намуна ролини ўйнаса.

Шунинг учун ҳам Каримжон уни севади. Севадигина эмас, у билан бирга ўзи ҳам ўзгаради ва Умиданинг ҳам севгисини қозонади.

Пўлат Саидқосимов талқинидаги Каримжон замонамизнинг илғор ёшларидан, унинг гапига қараганда, кўп беморлар даво топабошлаган, жонкуярлигига қараганда янги касалхона ҳам қурилабошлаган. Ундан ҳамма мамнун.

Жамол ота образи республикада хизмат кўрсатган артист Жўра Тожиевнинг шубҳасиз ютуғи. Унинг Жамол отаси аввало ажойиб жонкуяр ва ишбилармон инсон, меҳрибон ота киши. Аввало Умида билан Каримжонга худди ана шу Жамол ота қанот бўлади. Уларни қўллайди. Бу билан у ёшларгагина яхшилик қилмади. Ўзи ҳам бирданига икки ажойиб врачлик ва ишбилармон ёрдамчи маслакдошларга эга бўлди.

Рихси Иброҳимова ижро этган Ҳайринисо ҳам қизлик иффатига бой латофат барқ уриб туради. Комедиядаги қаҳрамонларнинг деярли ҳаммаси ижобий образлар. Комик ҳолатларга эса улардаги мавжуд иллатлар олиб киради. Шу билан бирга драматург жамиятимизда мавжуд камчиликларга ишора қилса, уни ҳаётимизнинг нуқсони, уни тузатиш (масалан, қишлоққа келиб боғча биносини, идорани суратга олиб кетган мухбир, қоғоздан бошини кўтармас лектор ва бошқа нуқсонларга) керак деб гап орасида қистириб кетса, ижрочилар уни йўқотиш йўлларини излайдилар, курашадилар, эришадилар.

«Аяжонларим» комедиясини саҳнага қўйишда ва уни муваффақиятли чиқишида асарнинг постановкачиси Ўзбекистон ССР халқ артисти Т. Хўжаев ва безакчи Маҳмуд Эшонхўжаевларнинг хизмати катта. Режиссёрнинг хизматларидан бири унинг ролларга монанд ижрочиларни танлай билгани ва улардаги ижрочилик имкониятларини образларнинг тўлақонли чиқишида мукаммал фойдалана олганлигида. Тошхўжа Хўжаевдаги энг яхши санъаткорлик хусусиятлардан бири, унинг ижрочидаги маҳорат кўринни автор кўтармоқчи бўлган ғояни спектаклда жонлантиришда моҳирона қўллай билишда. Тошхўжа Хўжаев комедиядагина эмас, умуман барча жанрда меъёрни чуқур биладиган ва ишлатадиган режиссёр.

Ёш рассом М. Эшонхўжаев эса автор ва режиссёр ғояларидан келиб чиқиб, актёр ҳаракати, яшаши учун қулай безак яратишга муваффақ бўлган.

Ҳамза театрининг бугунги «Аяжонларим» комедиясида баъзи аяларимизни кўрса бўлади. «Аяжонларим» ўзбек комедия жанрининг бугунги янги ютуғи, театр санъатининг эса ҳақиқий байрами.

И. РАҲИМЖОНОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ГРЕЦИЯДА ХУНТА АВЖ ОЛМОҚДА.

ИСПАНИЯ ЖАЛЛОДИ ФРАНКОНИНГ ИШТАҲАСИ КАТТА.

ДОМИНИКАНАДА ИШСИЗЛИК ВА ЕРСИЗЛИК.

ОСИЕ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

ФАМ ВАН ДОНГНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОҲИРА. «Биз барча талафотлар ва қийинчиликларга қарамай, курашни давом эттиришга тайёрмиз, деди Вьетнам Демократик Республикасининг Бош министри Фам Ван Донг Қоҳирада чиқадиган «Алжумҳурия» газетасининг мухбири билан суҳбатда.

Фам Ван Донг араб халқининг империалистларнинг ҳийла найрангларига қарши курашини қатъий қўллаб-қувватлади.

ГАНАДА ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР

АККРА. Ганада ҳукуматни ағдариш мақсадида қилинган фитнада қатнашганликда айбланган шахсларни қамоққа олиш давом этмоқда. Миллий Озодлик кенгаши элон қилган декретда 5 офицер ва 211 граждан шахслар қамоққа олинганлиги хабар қилинади.

«ТИНЧЛИК КОРПУСИ» ДАН ЖЎНАБ ҚОЛИШНИ ТАЛАБ ҚИЛМОҚДАЛАР

ДЕҲЛИ. Керала штати ҳукумати Ҳиндистон ҳукуматидан американинг «тинчлик корпуси» кўнгиллиларини штатдан чақириб олишни талаб қилди. Ҳиндистон Бош министрининг ўринбосари Десаининг халқ палатасида айтишича, ҳозир «тинчлик корпуси» аъзоларининг бундан кейин Кералада қолиш ёки қолмаслиги тўғрисидаги масала кўриб чиқилмоқда.

ЖАНУБИЙ АФРИКА РЕСПУБЛИКАСИДА ДОВУЛ

ЛОНДОН. Жанубий Африка республикасидан олинган хабарларга кўра, Йоганнесбургдан 47 километр ғарбда жойлашган Рандфонтейн шаҳрида кучли довул бўлган. Кўпгина уйлар вайрон бўлган, минглаб киши жароҳатланган.

(ТАСС).

ВЕРТОЛЁТЛАР АТЛАНТИКА ОРҚАЛИ УЧИБ ЎТДИ

НЬЮ-ЙОРК. Американинг икки вертолёти тарихда биринчи марта Атлантик океани орқали 4270 миля масофани 30 соат 48 минутда тўхтамасдан учиб ўтди. Нью-Йоркдан Парижга учиш вақтида махсус «С-130» самолёти вертолётларни тўққиз марта ёнилғи билан таъминлади.

Вертолётларнинг бу учиши Парижда очилган аэронавтика ва космосга бағишланган XXVII халқаро салонда АҚШ қатнашиши муносабати билан ўтказилди. (ТАСС).

Шарқий Нигерияда янги министрликлар

ПАРИЖ. (ТАСС). Ўзини мустақил Биафра республикаси деб эълон қилган Шарқий Нигерия ҳарбий ҳукуматининг бошлиғи подполковник Одумегву Оджукву кеча бешта янги министрлик тузилганлигини эълон қилди.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Котонудан хабар беришига кўра, янги тузилган министрликлардан бири ташқи ишлар ва миллатлар ҳамдўстлиги мамлакатлари билан алоқа министрлигидир. Шунингдек мудофаа, ички ишлар, транспорт ва коммуникация, энергетика ва минерал ресурслар министрликлари таъсис этилади.

Оджуквунинг баёнотида полиция департаменти бевосита Шарқий Нигерия ҳукуматига бўйсунади, дейилади.

Санто-Домингода тинчлик йўқ

Америка империализмининг Доминикана республикасидаги очиқдан-очиқ қуролли интервенцияси бир ярим йилга яқин давом этди. Вашингтон ўз озодлиги, мустақиллиги ва демократия учун курашга отланган кичкинагина Латин Америкаси мамлакатининг халқига қарши тиш-тирноғигача қуролланган 43 минг денгиз пиёда аскарини, танклар авиация ва флотини ташлади. АҚШнинг кейинги ярим аср ичида Доминикана республикасига қарши олиб борган бу учинчи интервенцияси давомида уч мингдан кўпроқ ватанпарвар ўлдирилди.

«Интервенция революциянинг ғолибона боришига халақит берди... Биз қўлимиздаги қуроллар билан енга олмадик. Аммо биз қўрққанимиздан чекинганимиз йўқ. Бизлар ғалаба қозонолмадик. Лекин биз енгилганимиз ҳам йўқ...» деган эди Конституцион ҳукумат бошлиғи полковник Кааманьо 1965 йилнинг сентябрида кўп кишилик митингда.

Оккупация даврида америкалик босқинчилар ва маҳаллий реакция халқ кучларига нисбатан қирғин қилиш тактикасини қўлладилар. Босқинчилар томонидан зўрлик билан тиқиштирилган вақтли ҳукуматнинг бир йилдан кўпроқ вақт ичидаги ҳукмронлиги даврида мамлакатда конституциячилар ҳаракатининг 280 раҳбари ва активи ўлдирилди. Қотиллардан биронтаси жавобгарликка тортилмади.

Ўзбошимчалик билан амалга оширилган сиёсий ўлдиришлар, товламачилик ва зўравонлик кампанияси кучайиб кетган оккупация шароитида 1965 йилнинг 1 июнида Доминикана республикасида «эркин» сайловлар ўтказилди. Президент столига Вашингтоннинг содиқ малайи, ўтакетган реакционер Хаокин Балагер ўтқазиб қўйилди. Уни «сайлаш» американликларга 13 миллион долларга тушди. Оқ уй баланд овоз билан: «У доминиканаликларга тинчлик ва осойишталик келтирди» деб эълон қилди.

Бироқ жафокаш мамлакатга тинчлик ва осойишталик келган эмас. Америка империализмининг фитнаси янги босқичга қадам қўйди. Босқинчилар тарафдори бўлган қуролли кучлар ва полиция қисмлари ватанпарварларни ҳаддан ошиб ваҳшиёна ўлдира ва таъқиб этабошладилар. Масалан, «14 июнь» газетаси Марказий разведка бошқармасининг раҳбарлиги ва унинг маблағи билан мамлакатда махсус яширин жазолаш ташкилоти тузилганини, унинг 200 дан кўпроқ аъзоси демократик кайфиятдаги ҳарбий хизматчиларни таъқиб этиб, ўлдирилаётганликларини, оила аъзоларини эса ўғирлаб кетаётганликларини хабар қилди. Ватанпарварларга иғво қилиш ва ҳужум этиш кундалик оддий ҳодисага айланди. Улар ўзларига ёқмаган касаба союз активларини ишдан бўшатмоқдалар, тараққийпарвар сиёсий арбобларга жазолаш билан таҳдид қилмоқдалар, уларни мамлакатдан чиқариб юбормоқдалар ва турмаларга ташламоқдалар.

Доминикана республикасида ҳали ҳам Американинг уч минг «маслаҳатчиси» бор. Улар у ёки бу важ билан маҳаллий қуролли кучлар ҳузурига командировка қилиб юборилганлар. Мамлакатда марказий разведка бошқармаси, ахборот агентлиги (ЮСИА), — «тинчлик корпуси» ва АҚШдаги бошқа махсус ташкилотларнинг айғоқчилари тўлиб-тошиб ётибди. «Маслаҳатчи»лар маҳаллий реакциянинг жазоловчилик фаолиятига йўл-йўриқ бериб турибдилар ва ватанпарварларга қарши кураш планларини ишлаб чиқмоқдалар.

Ҳозирги вақтда 500 мингга яқин доминиканаликнинг ишсиз, 400 минг деҳқоннинг ерсиз бўлиши ҳақидаги фактлар республиканинг иқтисодий аҳволидан далолат бериб турибди. Ҳар 300 деҳқондан фақат бештасигина хўжалик эҳтиёжлари учун етарли миқдорда ичиладиган чучук сув билан таъминланган. 60 процентдан кўпроқ аҳоли саводсиз.

Бу фактларнинг ҳаммаси республикада тубдан ўзгариш бўлиши кераклигини кўрсатиб турибди. Доминикана халқининг маҳаллий реакция ва уларнинг Шимолий Америкадаги ҳомийларига нафрати кучайиб бормоқда. Доминикана халқи қаттиқ террорларга қарамай, бошини пастга эггани йўқ. Ватанпарварлар курашни фидокорлик билан давом эттирмоқдалар. Улар маҳаллий реакция ва уларнинг илҳомчилари қилаётган ҳуружларга кескин зарба бермоқдалар.

К. КОНСТАНТИНОВ. (АПН).

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

РАВАЛПИНДИ. Яқин Шарқдаги ҳозирги танглик Исроил томонидан қилинаётган агрессив ҳаракатларнинг бевосита натижасидир. Покистон президенти Аюбхон халққа радио орқали ҳар ойлик мурожаатида ана шундай деди.

Аюбхон айтдики, Покистон халқи Яқин Шарқдаги тангликнинг тинч йўл билан ҳал этилишини истайди.

* * *

САНО. Яман Араб Республикасининг Министрлар Совети президент Салол раислигида мажлис ўтказди. Мажлисда Араб Шарқида вужудга келган аҳвол тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Сафарбарлик эълон қилиш ва ҳарбий қисмлар Исроил томонидан қилинаётган агрессия муносабати билан Миср қуролли кучлари томонида қатнаша олишлари учун уларни Бирлашган Араб Республикасига юбориш тўғрисида қарор қабул қилинди.

* * *

БАҒДОД. Касаба союзлар томонидан уюштирилган оммавий намойишда ўн минглаб бағдодликлар қатнашдилар. Намойишчилар араблар билан бирдамликка чақирувчи ва Яқин Шарқда АҚШ империалистлари ва Исроил томонидан уюштирилган иғвогарликлар муносабати билан уларнинг қаҳр-ғазабини ифода этувчи шиорлар ва плакатларни кўтариб ўтдилар. Шиорлар ва транспарантларда америкаликлар Вьетнамда олиб бораётган разил уруш кескин қораланади.

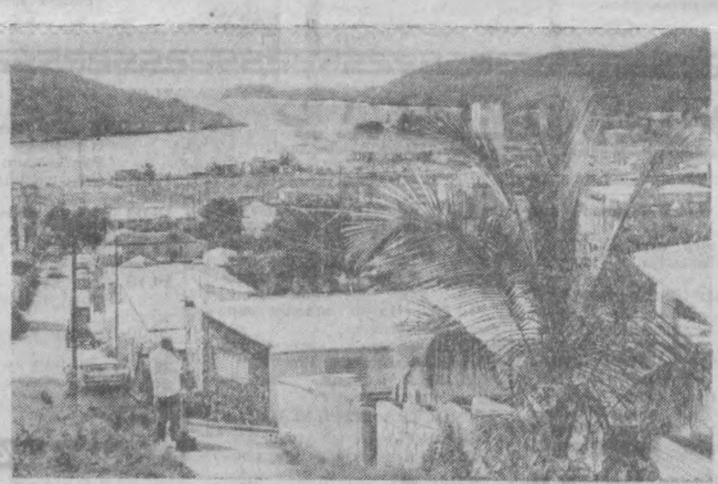

Сент-Томас Кариб денгизида жойлашган Виргиния ороллари группасига киради. У XV аср охирида Христофор Колумб томонидан очилган эди. Испанлардан ташқари оролларда голландияликлар, французлар, ва данияликлар ҳам ҳукмронлик қилди. Данияликлар 1917 йили оролни АҚШга 25 миллион долларга сотиб юбордилар. Бу ерда жуда катта қул савдоси бўлиб турарди. Ҳозирги пайтда орол аҳолисининг кўпгина қисмини негрлар ва мулатлар ташкил этади. Оролга Совет кемаларидан биринчи бўлиб, «Александр Пушкин» теплоходи келган.

Суратда ана шу теплоход лангар ташлаган Шарлотта — Амалия порт шаҳри.

А. Катков ва С. Преображенский фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ҚОРА ПОЛКОВНИКЛАР КИМГА ХИЗМАТ ҚИЛЯПТИ?

Грециянинг ҳозирги «вице-премьери» Г. Спандидакис яқинда: «Бизлар жаллодлар ҳукумати эмасмиз» деб айтди. Бу сўзлар бутун дунёга ёйилган Грециядаги диктатурага қарши норозилик билдириш ва уни қоралаш ҳаракатини тўхтатиш, халқаро жамоатчиликнинг қамалган минглаб демократлар ҳаёти учун ҳаққоний равишда ташвишланишларини камайтириш учун шунчаки уриниб айтилган эди. Аммо генералнинг бу уринишлари бехудадир.

Ким 21 апрелда Грецияда демократияни ўлдирди? Ким НАТО қуроллари ёрдамида халқнинг муқаддас озодлигини, грекларнинг охирги демократик ҳуқуқларини оёқ ости қилди? Бу ишларнинг ҳаммаси Спандидакис ва шерикларининг қўли билан қилингандир. Фитначилар томонидан қилинган бошқа жиноятлар ҳам Спандидакиснинг ёлғончи ва марказий разведка бошқармасининг айғоқчиси эканини фош қилади.

Спандидакиснинг ёлғончилик қилишига сира ажабланмаслик керак. Чунки сурбетлик ва ёлғончилик фашизмнинг характерли хусусиятларидандир.

Фитначи фашистлар Қаршилик кўрсатиш курашчиси Панайотис Элдиснни полиция таёғи билан уриб ўлдирдилар. Улар шу таёқ билан унинг бош суягини синдирдилар. Халқ курашчисининг қотиллари жаллод бўлмай ким бўлсин?

Хунта жиноятларининг ҳаммаси ҳали аниқланганича йўқ. Лекин цензуранинг ғовларига қарамай, мисол учун грек ватанпарвари Гиоргос Ладаснинг бошига ўқ отганликлари, бу ишни нақ Афина кўчаларидан бирида полиция офицери қилганлиги бутун дунёга маълум бўлди. Панат отес Гиолис деган яна бир ватанпарвар ҳам ёвузларча ўлдирилди. Уни бошқа маҳбуслар билан бирга Комотини шаҳридаги полиция участкасида сақлашаётган эдилар. Бирдан участка биносида пулемётдан ўқ отган товуш янгради. Гиолис коридорга югуриб чиқди. Бу ерда унинг рўпарасида офицер пайдо бўлди ва бир сўз ҳам айтмай, унга қараб ўқ узди.

Фашистлар жаллодлар ва жабрловчилардир. НАТОдаги хўжайинлари уларга шундай вазифани топшириб қўйишган. «Авги» газетасининг ходими Яннис Теодоракиснинг одам чидай олмайдиган қийноқларга дучор қилмоқдалар. Улар халқ муҳаббатини қозонган, ўзининг алангали мурожаатида «демократия тугилган мамлакатда золимлар узоқ яшай олмайди», деб хунтани ғазабнок қилган унинг акаси Микис Теодоракиснинг қаерда яширингиб юрганини айтдирмоқчи бўляптилар.

Жаллодлар кекса чол Фани Веттасни қийнашдан ҳам қайтмадилар. Улар ундан халқ демократик ҳаракатининг қатнашчилари бўлган қизининг ва куёви Фокос Веттаснинг яширинган жойларини билиб олмоқчилар. ЭДА партиясидан бўлган парламент депутати Илиас Илиунинг хотини Элевтерия қамоққа олинди. Унинг бутун «айби» шундаки, у оғир касал ётган ўз эрини қамоқдан озод қилишни талаб қилган эди. Илиас Илиуга ҳатто дори-дармон беришмай қўйишган. Бу эса атоқли юрист сиёсий арбоб бўлган бу ажойиб кишини ўлдириш учун очиқдан-очиқ уринишдан бошқа нима бўлсин?

Ҳукумат маъмурлари Юра оролидаги каторгани «фойдаланишга» топширдилар. Бу иш уларнинг демократларга қарши оммавий қирғин қилиш воситасини ишга солганликларини кўрсатиб турибди. Ана шуларнинг ҳаммасидан кейин ҳам фитначи қора полковниклар ўзларининг жаллод эмасликларини исботлаш учун уринадилар.

Йўқ, Грецияда ҳокимиятни зўрлик билан босиб олган диктаторлар қонга бўялган жаллодларнинг худди ўзгинасидир. Шу сабабли уларнинг қўлига тушган маҳбусларнинг ҳаёти хавф остида. Озодлик учун курашга отланган грек халқи ҳозирги пайтда ҳар қачонгидан кўра қўллаб-қувватлашга муҳтож. Унинг мамлакати полициянинг ғоят катта зиндонига айлантирилди.

Бутун халқаро жамоатчилик бу жаллодларга қарши бош кўтарди. Жаҳон халқлари Грециядаги фашизмнинг йўлини тўсишга қатъий бел боғлади. КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев яқинда Софияда Болгария—Совет дўстлигига бағишлаб ўтказилган митингда сўзлаб, барча кишиларнинг ҳис-туйғуларини жуда яхши ифода қилди. «Биз,—деди Л. И. Брежнев,—Грецияда ҳарбийлар ва реакциянинг кутириб кетганлигига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирамиз ва демократия учун, ўз мамлакатининг озодлиги учун зўр ғайрат билан курашаётган грек халқи билан бирдам эканлигимизни билдирамиз» Европа ва бутун дунё халқлари Фашизм ўтолмайди, унақа замонлар ўтиб кетган, деб қатъий айтмоқдалар.

Капсалис КЛИСОВИТИС, грек журналисти (АПН).

ФРАНКОНИНГ АСАБИ БУЗИЛМОҚДА

Яқинда қари испан диктатори Андалузиядаги хушманзара ва жозибали жойларига сайр қилди. Севилда у нутқ сўзлади. 1967 йилнинг май ойи бўлса ҳам лекин у гўё 1956 йилнинг май ойидагидек кайфиятда нутқ сўзлади. Аслида нутқ сўзламади, тўғридан-тўғри дағдаға қилди... Зулмни бўшаштиради деб мутлақо умид қилманг, деди Франко. Чиябўри тишларини ғижирлатиб, ҳали яна тишлашга ҳозир эканлигидан огоҳлантирди.

Чиндан ҳам ўтган йилнинг охирида ўтказилган референдумдан сўнг Франко диктатураси эндиликда ишчилар комиссияларининг раҳбарлигида авж олаётган ишчилар ҳаракатига қарши репрессияларни тиклади, студентлар намойишларини яна бостира бошлади. Иберий ярим оролида ҳарбий трибуналларнинг манфур сояси яна пайдо бўлди. Испан нацистлари бўлмиш «Ультралар» яна ўз уясидан бош кўтарди. Улар бекорга яширинганликлари йўқ эди: тобора кенг қулоч ёзаётган халқ ҳаракати нацистларнинг попугини пасайтириб қўйган эди. Эндиликда эса: «қандай кунлар бошимизга тушди! — иш ташлашлар, кўча намойишлари, сайловлар ва касаба союзларда ишчилар вакилларининг ғалаба қозонаётганлиги, студентлар ўз эркин касаба союзларини ташкил этаётганликлари, зиёлиларнинг таниқли вакилларидан 600 кишининг қийноқлар тўхтатилишини, касаба союз ва демократик эркинликларга риоя қилинишини, сиёсий маҳбуслар ва муҳожирлар авф этилишини талаб қилиб чиқсалар», деб ғингшимоқдалар.

Мадрид ишчилар комиссиясининг раҳбари Марселино Камачо қамоқда туриб, меҳнаткашларни курашни тўхтатмасликка даъват қилмоқда. Кураш — ғалабага эришишнинг ягона йўли. Ҳукумат уни сиёсий қафл сифатида қамоқда сақламоқда. Бу фашистларга хос услуб эмасми?

Юқоридагилардан кўриниб турибдики, ҳукумат ҳар қандай «либераллаштириш»га қарши турибди. Ахборот ва туризм министри жаноб Фрага Ирибарне, «Либераллаштириш сиёсати»нинг ташаббускори ҳам «ультра»лар томонига ўтиб олди. Унинг фармойиши билан бир неча нашрлар, шу жумладан бир қатор католик журналлар ёпилди, у ҳукумат ва ҳукмдорларга ҳурматсизлик кўрсатадиган ҳар бир журналистни олти йилгача муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилишни кўзда тутган жиноий кодексга киритилган ўзгартишни ҳам бамайлихотир кутиб олди. Бундан бир йил илгари қабул қилинган матбуот ҳақидаги қонундан бугунги кунда нима қолди? Унинг фақат биргина номи қолди. Айрим кичик танқид баъзи бир мустақил фикрларни ўтказиш мумкин бўлган тор йўллар ҳам мутлақо бекитилди. Бироқ бу каби тадбирлар мавжуд режим қийинчиликларини ҳеч бир енгиллаштирмайди. Ёмғирдан соябон тутиб сақланиш мумкин, лекин шу билан ёмғир тўхтамайди.

Франкочилар Бискайда чинакам тўнтариш ташкил қилдилар. Бу йирик саноат районида улар «Испанлар қонуни маъжумаси» (конституцияга ўхшаш қўлланма)нинг бир неча бандларини бекор қилдилар. Бильбаода ва шу ном билан аталадиган вилоятда конститутция берган гарантиялар уч ой муддатга бекор қилинди. Ҳукумат бунинг сабабини яширмайди: сабаби — қўрқув. Ҳа, чиндан ҳам у «ишчилар ғалаёни»дан қўрқади, Бильбао пролетариатининг дадил чиқишларидан чўчийди. Бу шундан далолат берадики, кекса диктатор ва унинг «ультра» сафларидаги ҳамтавоқларининг асаби чидаш бермаётир. Чунки халқ «яхшилик билан ҳам», ёмонлик билан ҳам улар кўрсатган йўлдан бормаётир. Буни кўрган диктатура оппозицияни қ ў р қ и т и ш, унинг сафларидаги иккиланувчиларни ўз томонига оғдириб олишга киришди. Лекин ҳаммага маълумки, ҳар бир таёқнинг икки учи бор. Диктатура режими доирасида эволюцияни ёқлаб чиққанлар террор шароитида бундай имкониятлар мутлақо бўлмаслигига ишонч ҳосил қилмоқдалар. Испанияда демократия диктатурага айланиб кетиши, лекин диктатуранинг ўзи ҳеч қачон ўз-ўзидан демократияга айланмаслигини бошқа жойлардагига қараганда яхши билишади.

Шунинг учун ҳам оппозиция бу қийноқлардан чўчигани йўқ, балки янада дадил бўлиб қолди. Яқинда Мадрид атрофларида ишчи комиссияларининг 300 раҳбари тўпланишиб коммунистлар ва католиклар билан биргаликда ҳаракат қилишга қарор қилишди. Чет эл матбуоти бу кенгашни сўнгги чорак аср мобайнида сиёсий фронтдаги энг муҳим воқеа деб таърифлади.

Энди Франко коммунизм хавфини пеш қила олмайди. Валенсиянинг руҳонийлари БМТ уставига, «Ерда тинчлик» номли папа энциклинасига ва II Ватикан собори қарорларига ҳавола қилиб, полициянинг зулмини фош қилмоқдалар, коммунистлар билан биргаликда меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини. Испанияда инсонлик ҳуқуқини ҳимоя қилиб чиқмоқдалар. Диндорлар ва атеистлар «нариги дунёда»ги ҳаёт ҳақида жанжаллашишлари мумкин. Бу дунёда барча инсонларнинг турмушини яхшилаш масаласига келганда иниовлари келишишлари мумкин.

Ҳозир Испанияда ақлий меҳнат кишилари билан жисмоний меҳнат кишилари ўртасидаги иттифоқ масаласи кун тартибида турибди. Ана шу фактнинг ўзи диққатга сазовор. Бу ўринда гап ишчилар ва студентларнинг ҳамкорликда ҳаракат қилишлари, таниқли маданият арбобларининг ишчиларнинг талабларини қўллаб-қувватлашлари ҳақида бораётир. Биринчи май байрамининг намойиш қилиниши ана шундай иттифоқнинг ёрқин тимсолига айланди.

Бир неча йил илгари Франко режими Биринчи май байрамларининг асл маъносини бузиб кўрсатишга, бу кунни ишчи меҳнаткаш — илоҳий Хосе куни деб эълон қилди. Кейинчалик бу кунни ҳам бекор қилди. Франко ҳукумати олдиндан ҳар қандай манифестацияларни бекор қилиш ҳақида эълон қилди. 30 апрелда Фармон эълон қилиниб, бу фармонда «жамоат тартибини бузишга бўлган ҳар қандай уриниш» жиддий жазоланади, деб олдиндан огоҳлантирилди. Биринчи май куни эрталаб Испанияда полициячилар ҳар қачонгидан кўра актив эди. Лекин ишчилар намойишининг кўлами ҳам бундан кўра активроқ бўлди. Парижда чиқадиган «Монд» газетаси шундай деб ёзди: «Бу йилги Биринчи май сўнгги 28 йил мобайнида Испанияда энг йирик қаршилик кўрсатиш акти бўлди».

Шуниси диққатга сазоворки, айрим шаҳарларда, масалан, Витория, Овъедо ва Барселонада намойишчилар полициячилардан монастирлар черковлар ва бошқа диний биноларда яширинишди. Албатта, полициячилар худо олдида ҳам, бандаси олдида ҳам тап тортмай, намойишчиларни таъқиб қилиш учун черковларга бостириб кирдилар.

Франко диктатураси дарғазаб. Маълумки жаҳл — ёмон маслаҳатчи. Омманинг тобора кенгайиб бораётган қаршилигига дуч келган Франко режими намойишчилар чекиниши мумкин бўлган кўприкларга ўт қўйди. Диктатор Испанияда «ҳаракат» (фаланг)дан бўлак бирорта ҳам сиёсий партия йўқ деб эълон қилди.

Бироқ Испанияда бошқа сиёсий партиялар ҳам мавжуд, лекин улар ҳозирча ошкора ҳаракат қилиш имкониятидан маҳрум.

«Либераллаш т и р и ш» йўлидан бош тортган Франко режими ўз қонидаги фашистларга хос ёвузлик белгисини яна тирилтирди. Бироқ, бу ҳозир, 1967 йилда улар ўйлаганчалик даҳшатли манзара эмас. Қари чиябўри тишларини ғижирлатмоқда. Лекин унинг тишлари ўтмас бўлиб қолган. Бўри чинқирмоқда. Лекин бу кучга тўлиб-тошгандан эмас, балки ожизлигидан чинқирмоқда. У даҳшатга тушган. Лекин бошқаларни қўрқитишга уринмоқда. Ахир эски вақтлар қайтиб келмайди-ку.

Эусебио СИМОРРО, испан публицисти

(АПН).

ЯПОНИЯ. Токиодаги Икебукурода бешта кўча кесишган жойда кўча ҳаракатини бошқариб туриш учун минора қурилган. 10 миллион кишидан кўпроқ аҳолиси бўлган Япония пойтахтида шаҳар транспорти хавфсизлиги масалалари жуда ҳам кескиндир.

КИОДО — ТАСС фотоси.

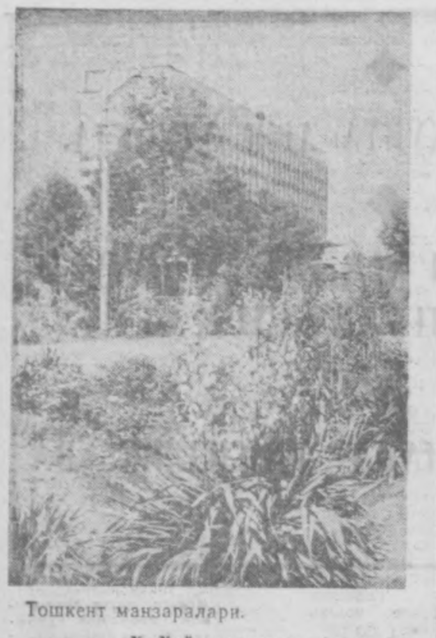

Тошкент манзаралари.

Х. Хайтмуҳамедов фотоси.

ЎзТАГ фотохроникаси.

ДАМ ОЛИШ КУНИНГИЗ ҚАНДАЙ ЎТДИ?

ЁЗНИНГ БИРИНЧИ ДАМ ОЛИШ КУНИ КЎНГИЛДАГИДЕК БЎЛДИ. БУ ҲАҚДА РЕДАКЦИЯМИЗГА КЕЛГАН ХАТЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

ЧИМЁН ТААССУРОТЛАРИ

Ишдан сўнг 30 киши автобусга ўтириб, шанба оқшоми ва дам олиш кунини Чимён тоғ этакларида ўтказиш учун йўл олдик. Йўл бўйи айтиб борган қувноқ қўшиқ, латифа ва ўзаро ўртоқлик ҳазиллари билан манзилга етиб келганимизни ҳам билмай қолдик.

Етиб келгач, палатка қурдик. Гулхан ёқилди. Тезда чой қайнатилди. Узоқ йўлдан кейин, айниқса соф тоғ ҳавосида таом жуда ҳам мазали бўлар экан.

Овқатланиб бўлгач, ўйин-кулги бошланди. Қувноқ куйлар янгради. Шодлик қўшиқлари айтилди. Турли хилдаги викториналар бошланди.

Эртаси нонуштадан кейин Чимён тоғи чўққиси томон кўтарилдик. Чўққига кўтарилиш учун катта куч ва мардлик талаб қилинар экан. Орзумиз корли чўққига чиқиш эди. Мақсадга эришдик.

Чўққини забт этганимиздан эсдалик қилиб, фотографимиз коллективни суратга олди. Чўққидан туриб ерга боқсангиз жуда ажойиб манзарани кўрасиз. Узоқ дақиқа бу гўзал манзарани томоша қилдик.

Сўнгра эгаллаган чўққимизга фирмамиз «Қизил тонг» номини бердик. Кичик хотира эсдалиги ҳам ўрнатдик. Кундалик иш унумимиз забт этган чўққимиздек юксак бўлсин деб аҳд қилдик.

Тоғнинг зилол сувларидан тўйиб-тўйиб ичдик. Гуллар тердик.

Яхши меҳнат ҳафтасига янги куч ва ғайрат тўплаб қайтдик. Тоғга қилган саёҳатимиздан ҳаммамиз мамнунмиз.

Абдулҳай САИДОВ, «Қизил тонг» фирмаси комсомол комитетининг секретари.

КЎНГИЛЛИ ҲОРДИҚ

Тўқимачилар комбинатининг 50 дан ортиқ комсомоллари дам олиш куни Бўстонлиқдаги «Восток» пионер лагери томон отландилар. Улар пионер лагерида тугалланмай қолган ишларни ниҳоясига етказдилар. Кун бўйи қилинган ҳашар туфайли лагерь болаларни қабул қилиш учун бутунлай тайёр ҳолга келтирилди. Дам олувчиларни кутиб олиш учун ҳамма-ҳаммаси ҳозирлаб қўйилди.

Бу ерда бир сменада тўқимачиларнинг 650 фарзанди ўзининг ёзги каникул кунларини кўнгилли ўтказади. Бахтиёрлар албатта ўз акаларининг меҳнатидан хурсанд бўладилар.

Комсомоллар яхши меҳнат қилдилар. Тоғ ҳавосида яхши ҳордиқ чиқардилар. Ўз меҳнатлари ва дам олиш кунлари кўнгилли ўтганидан шод бўлиб қайтдилар.

«ЗАНГОРИ КЎЛ» ТАБАССУМИ

«Зангори кўл» ўз умри давомида бундай табассум қилмаган бўлса керак. Унинг сабабчиси — 20 баҳорни кўрган Мария Сотникова бўлди. У Луганск қурилиш-монтаж поездининг бўёқчиси. Бинокор комсомоллар етакчиси. Ҳамкасблар Мариянинг 20 ёшлик тўйини худди шу ерда — Тошкент табиатининг энг гўзал «Зангори кўл» бўйида ўтказишга қарор қилдилар.

Бинокор қизнинг 20 ёшга тўлгани билан қурилиш комитетининг раиси Егор Прохорьевич Коробейников табриклади.

Мария ишлаётган бўёқчилар комплекс бригадасининг бригадири Борис Павлович Кубраков бригада аъзоларининг совға саломи — «Туғилган кунинг билан, Мария» сўзлари ёзилган катта тортни тақдим қилади.

Ҳаваскор рассом, ғишт терувчи Николай Чеботарёв бўёқчи қиз Мариянинг туғилган кунига атаб чизган дўстлик ҳазили расмини унга совға қилади.

Хушовоз хонанда, Республика бадиий ҳаваскорлар кўриги қатнашчиси Мария Болотова ва сантехник Владимир Алёхин бўёқчи қиз Марияга атаган ҳазил қўшиғини айтадилар.

Қўшиқлар янграйди. Ўйин кулги узоқ вақтларгача давом этади.

Луганскли бинокорларнинг якшанба куни ана шундай шодиёналикда ўтди.

Людмила ДОМАНСКАЯ,
Луганск қурилиш-монтаж поезди клуби бошлиғи.

«РОҲАТ» БАЛИҚЧИЛАРИ

«Главкиевгорстрой»га қарашли 2-Киев қурилиш-монтаж поездининг бинокорлари дам олиш кунларини Тошкент денгизи ва Сирдарё соҳилларида ўтказдилар. Чимён тоғида бўлдилар. Самарқандга экскурсия уюштирдилар.

Ўтган дам олиш куни 200 бинокор автобусларга ўтириб «Роҳат» кўли томон балиқ овига отландилар.

Улар кўл бўйида палаткалар қурдилар. Нонушта қилиб олдилар. Сўнгра группаларга бўлиниб, балиқ овига кетдилар.

Александр Корчак, Александр Коверник, Михаил Швец каби тажрибали балиқчилар барчадан олдин овларини ўртадаги қозонга ташладилар.

Владимир Кабанов ва Анатолий Минаев бўлса ўз фотоаппаратларида дам олувчилар коллективини, табиат манзараларини суратга олиш билан овора эдилар.

Бинокорлар мириқиб дам олдилар. Оқшом тушиши билан ўзларининг «Украина» посёлкаларига қайтиб келдилар.

Қувлашмачоқ ўйнаймиз.

Х. Исроилов фотоэтюди. ЎзТАГ фотохроникаси.

Тақриз

БУХОРОНИНГ АРАБИЙНАВИС ШОИРЛАРИ

Кўҳна Бухоро ўз қалбида не-не улуғ мутафаккир сиймоларни етиштирмади дейсиз. Бундан минг йиллар (X аср) аввал Бухорода Абу Аҳмад ибн Абу Бакр ал-Котиб, Абу Мансур Аҳмад ибн Абдун ал-Абдуний, Абул Қосим ал-Кисровий, Муҳаммад ибн Мусо ал-Ҳаддодий ал-Балхий, Абу Муҳаммад ас-Суламий, Абу Наср аз-Зарифий ал-Абивардий каби кўплаб бухоролик арабийнавис шоирлар адабий меросимизга катта ҳисса қўшганлар. Лекин афсус ва минг афсусларким, бу юқорида номлари кўрсатилган улуғ мутафаккир шоирлар ва бошқа шунга ўхшаш ажойиб сиймоларнинг номлари ва хизматлари ҳамон баҳосиз қолиб келинмоқда.

Яқинда Ўзбекистон ССР «Фан» нашриёти филология фанлари кандидати, адабиётшунос олим Исматулла Абдуллаевнинг «Бухоронинг арабийнавис шоирлари» номли китобини нашр этди.

Мазкур асарда Бухорода яшаб-ижод қилган, лекин ҳанузгача уларнинг ҳаёти-ижоди адабиётшунослигимизда мутлақо ўрганилмаган, тўғрироғи сира тадқиқот объектидан четда қолиб келган. Бухоролик 30 га яқин арабийнавис шоир-котиблар ҳаёти ва ижоди ҳақида қисқача дастлабки маълумотлар берилади. Арабийнавис шоирларнинг энг яхши шеърлари ўзбек тилига таржима этилиб, улардан бир қанча намуналар келтирилади.

Асар авторининг яхши хизматларидан бири шундаки, у бундан жуда кўплаб тарихий манбалар: баёз, тазкира, девон ва ноёб қўлёзмалари асосида юқорида номлари қайд этилган шоирларнинг ҳаёт ва ижод йўлини тиклаган ва уни ихчам ва мазмунли характерлаб берган. Булардан ташқари И. Абдуллаев ўз китобида Бухорода яшаб камол топган барча котиб ва шоирлар форс-тожик тилларида ҳам баракали ижод этганликларини мисоллар асосида исботлаб беради. Бухороли арабийнавис шоир-котибларнинг талай қисми форс-тожик тилида ижод этган адиблар билан яқиндан алоқада бўлганлар.

X асрда Бухорода ижод этган арабийнавис шоирларнинг шеърлари ўзбек тилига ўқимишли ва жуда равон таржима этилган. Китобдаги шеърларни А. Ирисов таржима қилган.

И. Абдуллаевнинг «Бухоронинг арабийнавис шоирлари» рисоласи Ўрта Осиё халқлари адабиёти тарихини ўрганишда, хусусан қадимий Бухоронинг тарихий адибларини ўрганишда муҳим қимматга эгадир.

М. ҲАСАНОВ.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ОРОЛЛАР ЧАЙНВОРДИ

БЎШ ВАҚТЛАРДА

1. Кара денгизи билан Обь қўлтиқчаси орасидаги ярим орол.
2. Шимолий Осиёнинг Ёкутистон АССРидаги ярим орол.
3. Каспий денгизидаги орол.
4. Сахалин областига қарашли Япон денгизидаги орол.
5. Болтиқ денгизининг қўлтиғидаги орол.
6. Улуғ Пётр қўлтиғидаги орол.
7. Красноярск ўлкасининг Кара денгизидаги ороли.
8. Франц—Иосиф Еридаги ороллардан бирининг номи.
9. Болтиқ денгизининг Рига қўлтиғидаги орол.
10. Сахалин областининг Куриль архипелагидаги ороли.
11. Япон денгизининг Улуғ Пётр қўлтиғига жойлашган орол.
12. Шимолий муз океанидаги орол.
13. Охота денгизининг Сахалин қўлтиғидаги орол.
14. Карелия АССР даги Ладога кўлидаги орол.
15. Каспий денгизининг шарқий соҳилидаги орол.
16. Орол денгизининг шимолий—шарқий соҳилидаги орол.
17. Кара денгизидаги орол.
18. Байкал кўлидаги орол.
19. РСФСРнинг Тюмень областига қарашли Кара денгизидаги орол.
20. Эстония ССРнинг Болтиқ денгизидаги орол.
21. Охота денгизидаги Амур областига қарашли орол.
22. Каспий денгизидаги нефтга бой ярим орол.
23. Лаптевлар денгизидаги ярим орол.
24. Ленинград областига қарашли Болтиқ денгизидаги орол.

Тузувчи Р. Раҳимов.

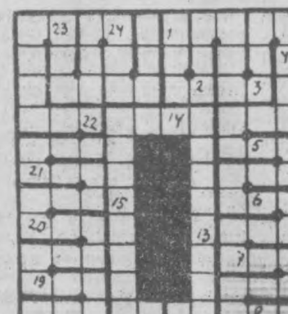

ЧАЙНВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ

1. Сентоб. 2. Борсакелмас. 3. Сангардак. 4. Кориз. 5. Зирабулоқ. 6. Кўҳитанг. 7. Гипс. 8. Северцев. 9. Вольфрам. 10. Мингбулоқ. 11. Қарши. 12. Исфайрам. 13. Мўйноқ. 14. Қарноб. 15. Бўкантоғ. 16. Ғазовот. 17. Тошкент. 18. Тахтақорача. 19. Арашон. 20. Нукус. 21. Советжап. 22. Пискент.

Газетамизнинг 27 май сонида босилган.

ҚИЛМИШИГА ЯРАША

СУД ЗАЛИДАН

Уч киши 6-қурилиш трестининг идорасига маст ҳолда кириб, қоровул Боқи Юсуповдан идорани дарҳол очиб беришини талаб қилишди. Тунгги соат 10 лар чамаси эди. Шу пайт қоровулларнинг бригада бошлиғи Рихсивой Юнусов келиб қолди. У келганда ҳам ҳалиги уч безори ўз талабидан қайтмади. Қоровуллар нима керак бўлса, эртага келинглар, дейишди.

Бу гап ёқмади шекилли, безори Ярошенко ёнидан қаламтарош чиқариб, уларга ўқталди. Кузин пичоқни олиб отиб юборади. Вақт зиқ, вазият оғир эди. Боқи Юсупов дарҳол жамоат тартибини бошқариш вакилига бу ҳақда хабар берди. Носир Хошимбеков, Абдулла Кенжаевлар билан воқеа содир бўлган жойга келдик ва безориларни ушладик. Оператив пунктга келгач, безориларнинг ҳақиқий башараси маълум бўлди.

Петр Гордеевич Ярошенко 6-қурилиш трестида прораб бўлиб ишлаган. У бундан олдин ҳам ўртоқлик судига тушган. Сўнг жазоланган.

Иккинчи жиноятчи Борис Григорьевич Давинский ҳам унинг шериги Александр Федорович Кузин ҳам безориликлари учун яқинда Октябрь район халқ суди олдида жавоб бердилар. Халқ суди П. Ярошенкони 1,5 йил, Б. Давинскийни бир йил муддат билан озодликдан маҳрум қилди.

А. Кузин шеригини жиноятдан тийганлиги учун жазоланмай, балки огоҳлантирилди.

Х. ШАРИПОВ,
милиция младший лейтенанти.

Редактор ўринбосари
Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

6 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Ленин ҳақида ҳикоялар. Полина Виноградская. «СЎКДАН ҚИЛИНГАН ПИРОГ» (ўзбекча).
18.30 Енгил куйлар.
19.20 Қорақалпоқ қўшиқлари.
20.00 «Беш йиллик марралари» циклидан эшиттириш (русча).
20.10 «А. Б. Гольденвейзер». Музикали эшиттириш.
20.45 **«Олимлар оиласида»** деган радиоочерк (ўзбекча).
21.25 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
22.00 **«Дунё воқеалари»** (ўзбекча).
22.10 **Зоҳиджон Обидов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.**
22.40 Ўзбек ёзувчиларининг ҳикоялари. И. Раҳим. «Аёл лақаби» (русча).
23.20 **Беш йиллик илғорлари учун концерт.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Микола Ракитнийнинг «СИР» номли ҳикояси (ўзбекча).
19.30 «Малахит қутичаси». Музикали композиция.
20.10 **Ўзбек классик куйлари.**
20.45 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг эшиттириши (русча).
21.00 **Тожик халқ куйлари.**
21.30 Арман эстрада куйлари.

7 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 Концерт.
8.25 Ўзбекистон композиторларининг замонавий қўшиқлари.
9.30 Варелас. «Симфониетта».
10.30 Республика халқ ҳофизларининг концерти.
11.10 ОКТЯБРЬ РАДИОЛЕКТОРИЙСИ. **«Ўзбекистон—СССР халқлари қардошлик оиласида»** деган суҳбат (ўзбекча).
11.25 Хор қўшиқлари.
12.15 Ўзбекистон XIV спартакиадасида (русча).
12.30 Оркестр куйлари.
13.30 Болгария эстрада куйлари.
16.10 **«Ўзбекистоним — қўшиқларимда»** деган музикали-адабий эшиттириш.
16.40 **«Ёшлик байрами»** — деган музикали ҳикоя.
17.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.10 «Л. В. Собинов куйлайди». Туғилган кунининг 95 йиллигига.
18.30 Ўзбек балетларидан рақслар.
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 **«СССР халқ артисткаси Ҳалима Носирова куйлайди»** деган концерт-очерк.
20.45 Қарши чўлининг геологлари ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).
21.25 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
22.00 **«Октябрь ва жаҳон».**
22.15 **Рақс куйлари.**
22.40 **Поэзия кечаси.** Белорус шоирларининг шеърлари (ўзбекча).
23.20 **Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Классик куй шинавандалари учун концерт.
19.00 **Янги таржималар** (ўзбекча).
19.30 Бородининг Паҳлавон симфонияси ҳақида суҳбат.
20.10 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.
20.50 «Моҳир аёллар». Киев радиосининг эшиттириши (русча).
21.00 **Тожикистон ва Ўзбекистон санъат усталарининг концерти.**
21.30 Корейс куйлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 **«Учқундан олов чиқади».** Музикали эшиттириш.
16.00 Рус композиторлари опера ижодида Пушкин образи.

Телевидение

6 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА (3-канал)

Ўзбек тилида:
18.00 Болалар учун. «Пионерлар уйида» деган эшиттириш.

Рус тилида:
19.00 Телевизион янгиликлар.
19.15 Қурувчилар учун «Чўлни забт этаётганлар» деган эшиттириш.
19.35 «ТОШ ЮРАКЛИ КИШИНИНГ ЎҒИЛЛАРИ». Бадиий фильмнинг биринчи серияси.
20.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 М. Шамхолов. «ҚАЙНАНА». Музикали драма (кўп сонли телетомошабинларнинг талабларига мувофиқ).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА (5-канал)

Рус тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Химия. **«Анорганик моддалар классификацияси».**
19.10 Физика. **«Айланма ҳаракат».**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Москвада Арманистон ССР ҳафталиги. Арманистон ССР қишлоқ хўжалиги ходимлари билан учрашув.
20.20 Интервидение. Белоруссия опера ва балет театрининг солисти В. Чернобаев куйлайди. Минск шаҳридан олиб кўрсатилади.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 **«В. В. Куйбишев — партия фарзанди».** Туғилган кунининг 79 йиллигига бағишланган эшиттириш.
22.00 Москвада Арманистон ССР ҳафталиги. Якунловчи кеча. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
00.30 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА (9-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
19.00 Эшиттиришлар программаси.
19.05 ЎЗБЕКИСТОН XIV СПАРТАКИАДАСИ.
20.00 Телевизион янгиликлар.
20.10 **«Замондошимиз»** Телеочерк.
20.25 «МЕКОНГ ЎТ ИЧИДА». Кинофильм.

Рус тилида:
20.45 «Прага интермеццоси». Концерт.
21.30 Телевизион янгиликлар.
21.40 Д. Голсуорси. **«Жунгли».** Телеспектакль.

7 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА (3-канал)

Ўзбек тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Алишер Навоий туғилган кунининг 525 йиллиги олдидан. «ҲОТАМ ВА ЎТИНЧИ ЧОЛ». Н Островский номидаги пионерлар саройи бадиий ҳаваскорларининг спектакли.
18.50 **«Илғор пиллакорларнинг рапортлари».**
19.10 **Бадиий ҳаваскорлик санъати фестивали.** Концерт.
20.20 Рус тилида телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 Эфирда «Молодость».
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Москвада Грузия ССР ҳафталиги. Телевизион эшиттиришлар анонси.
21.30 «Здоровье». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
22.00 Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик санъати фестивали. Киров ва Архангельск областлари профессионал техника билим юртлари ўқувчиларининг концерти.
22.45 А. Днепров. «Максвелли тенгламаси». Телеспектакль премьераси.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москвадан олиб кўрсатиладиган эшиттиришларнинг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА (5-канал)

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун **«Турист, саёҳатга тайёрлан»** (ўзбек тилида).

Рус тилида:
18.20 Болалар учун **«Добрынья Никитич»** деган кинофильм.
18.40 Телевизион янгиликлар.
18.50 «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди». Телеочерк.
19.00 Ўзбекистон XIV спартакиадаси.
20.00 Оффенбах. «Лизетта ва Филидор». Олимлар уйи бадиий ҳаваскорларининг спектакли.

Ўзбек тилида:
20.40 Телевизион янгиликлар.
20.50 **«Коммунист минбари».**
21.15 Мавлон Икром: «КЎНГИЛ ДЕЙДИ...»
21.35 «ДУШМАН ГИРДОБИДА». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА (9-канал)

Рус тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 **«Яак ва робот».** Болалар учун кинофильм.
18.10 **«Учинчи учрашув».** Ҳужжатли фильм.
19.15 Р. Роуз. «Платонов кўчасида момақалдироқ». Телеспектакль.
20.30 Муслим Магомаев концерти.
21.25 «ДАРАХТЛАР УЛҒАЙГАНДА». Бадиий фильм.

Кино театрларда

6 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 минутда), «ЧАЙКА» (кеч 9 да).
Қочоқ — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 9-45 минутда), «ЧАЙКА» (кеч 7 да).
Ўлдиришни истамаган эди — «МОСКВА». «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).
Кавказ асираси (кеч соат 6 да). **«С» шаҳрида** (кечқурун)— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».
Кундузги сеансга иккита билет — СОБИР РАҲИМОВ номли (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Кундузги сеансга иккита билет — КАФАНОВ номли, «ВАТАН».
Ўлдиришни истамаган эди — «ФЕСТИВАЛЬ».
«С» шаҳрида — «ХИВА».
Уч бақалоқ — «УДАРНИК».
Уни яхши билардим — «1 МАЙ».
Бригададаги афсунгар — ТЕЛЬМАН номли.

7 ИЮНДА

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2 ва кеч 6-15 минутда). «ЧАЙКА (кундуз 12 ва кеч 9 да).
Ўлдиришни истамаган эди— «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Қочоқ — «ЧАЙКА» (кундуз соат 3, 5 ва кеч 7 да). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз 12 ва кеч 9-15 минутда).
Кундузги сеансга иккита билет — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).
«С» шаҳрида — «МИР» (кундуз ва кечқурун).
Айрилишда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кеч соат 8 ва 9-45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Ўлдиришни истамаган эди— «ФЕСТИВАЛЬ».
Кундузги сеансга иккита билет — КАФАНОВ номли.
Унутма... Луговая станцияси — «1 МАЙ».
«С» шаҳрида — Тельман номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6 июнда

Ўзбекистон давлат филармониясининг солисткаси

Олмахон Ҳайитова

иштирокида

ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда **Раъно Жуманиёзова, Шариф Султонов, Отабой Ҳасанов, Отаназар Абдалниёзов, Ражаб Исмонлов** ва бошқалар қатнашади.

Касса кундуз соат 2 дан очиқ.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

10. 11 июнда

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Абдулла Қаҳҳор Ҳамза мукофоти лауреати.

АЯ ЖОНЛАРИМ

3 пардали комедия

Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Абдулла Тўқай мукофоти лауреати **Т. Хўжаев.**

Рассом— **М. Эшонхўжаев.**

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Касса эрталаб соат 10 дан очиқ.

1967 йил 19 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биология фанлари бўлимининг ботаника профили бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, конференц-зал) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

Н. П. Ошанина «Сорбин кислотаси фузариум вазинфектум замбуруғининг ингибитори сифатида» деган темада.

Г. М. Шерматов «Жануби-ғарбий Қизилқумнинг асосий ўсимликлар гуруҳидаги (фитоценозидаги) эдифакторларнинг қайтадан тикланиш хусусиятлари ва яйловларни яхшилаш йўллари» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси. 1-уй).

СССР ДАВЛАТ БАНКИ

Тошкент учёт-кредит техникуми

1967/68 ўқув йилининг кундузги ва сиртқи бўлимига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

сиртқи таълим: **пул муомиласи ва кредит, Давлат банкида учёт** ва **техника, омонат кассаларда учёт** ва **техника, қишлоқ хўжалигини молиялаштириш** ва **кредитлаштириш.**

Аризалар 25 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 дан 20 августгача ўтказилади.

Кириш имтиҳонларини топшириш ва техникумга қабул қилиш 1967 йил учун СССР техникумларига қабул қилиш қоидаси асосида бўлади.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар Тошкент шаҳар, Главпочтамт, Далазор кўчаси, 29-уй, қабул комиссиясига юборилади. Телефон Б-8-09-51.

● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

■ РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ■

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор —В3-02-49 дан В3.02.58гача. редактор ўринбосарлари — В3-29.33, В3_29.09; масъул секретарлар —В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3_29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими —коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3_27-57; ахборот бўлими — В3.65-57; эълонлар бўлими — В3-81_42.

6 ИЮНЬ, 1967 Й. Р. 06371. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2924.